

Javna rasprava o nacrtu **PRAVILNIKA O POTVRDI I NAKNADI ZA PRAVO PUTA** (dalje u tekstu Pravilnik), je otvorena na službenim internetskim stranicama Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: Agencija) 12. studenog 2008. i trajala je do 12. prosinca 2008. godine.

Tijekom javne rasprave, Agencija je zaprimila 16 prijava za raspravu i zaprimila 7 komentara, primjedaba i prijedloga, koji su svi i objavljeni na službenim internetskim stranicama Agencije. Zahvaljujemo se svima koji su sudjelovali u ovoj javnoj raspravi i tako dali svoj doprinos poboljšanju odredbi predmetnog pravilnika.

U nastavku teksta su odgovori na komentare, primjedbe i prijedloge, te obrazloženja:

1. Gospodin Marijan Pavlić

1.1. Primjedba na članak 4.stavak 1.:

Izdanu potvrdu o pravu puta iz stavka 1. ovoga članka, Agencija dostavlja na znanje upravitelju općeg dobra ili vlasniku nekretnine, **u roku od 8 dana po izdavanju iste, a minimalno 8 dana prije ulaska u posjed. Ne dostavljanje potvrde povlači kaznu u iznosu od 3.500,00 kn koja se uplaćuje Agenciji.**

Komentar Agencije:

Primjedba se ne prihvaća jer Zakonom o elektroničkim komunikacijama (NN broj 73/2008.), u daljnjem tekstu Zakon, nisu propisane kaznene odredbe za ovakve slučajeve. Također nije jasno definiran rok od 8 dana i na što se odnosi.

1.2. Primjedba na članak 5.stavak 1.:

Naknada za korištenje općeg dobra i nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te nekretnina u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba se plaća godišnje, po četvornom metru zemljišta **zaposjednutog postavljanjem elektroničke komunikacijske infrastrukture**, jednoznačno na cijelom području Republike Hrvatske, za pojedine vrste nekretnina.

Komentar Agencije:

Smatramo da je primjedba prihvaćena i još preciznije određena u članku 6. stavak 1 Pravilnika.

1.2. Primjedba na članak 6. stavak 2.:

Površina zemljišta za koju se određuje naknada kod kabelaške kanalizacije i za elektroničke komunikacijske vodove koji se postavljaju izvan kabelaške kanalizacije je širina rova **uvećana za širinu pristupa radnog stroja i umnožena s dužinom rova.**

Komentar Agencije:

Smatramo da je primjedba prihvaćena ali na drugačiji način. Obzirom na to da je teško odrediti širinu pristupa radnog stroja, tip potrebnog stroja i uopće da li je potreban stroj, odlučili smo se da taj problem riješimo povećanjem naknade za pravo puta, kako je određeno u članku 7. stavak 2. Pravilnika.

1.3. Primjedba na članak 7. stavak 2.:

Kada je ostvareno pravo puta, upravitelji općeg dobra ili vlasnici nekretnina dužni su infrastrukturnom operatoru omogućiti pristup na njihove nekretnine na kojima je izgrađena ili se gradi elektroničko komunikacijska infrastruktura i povezana oprema radi postavljanja, korištenja, održavanja, pregleda, uključenja ili isključenja korisnika, te sječe drveća i drugog raslinja koje ugrožava ove objekte **samo uz prethodnu pisanu najavu ne manje od 8 dana prije početka radova. U koliko propuste dostaviti pisanu najavu plaćaju kaznu Agenciji u iznosu od 3500,00 Kn.**

Komentar Agencije:

Primjedba se ne prihvaća uz obrazloženje kao u komentaru pod točkom 1.1. Prihvaća se dopuna u vezi pisane obavijesti, te je dodano u stavku 7. stavak 3. Pravilnika.

1.4. Primjedba na članak 7. stavak 3.:

Infrastrukturni operator ima obvezu nakon radnji iz stavka 2. ovog članka sanirati sva oštećenja i dovesti korišteni dio nekretnina u prvobitno stanje, **te obešteti za provedenu sječú drveća i raslinja i vremensko nekorištenje površina na kojima se izvode radovi. Saniranje je potrebno provesti u roku**

od 8 dana po završetku radova u protivnom plaćaju kaznu u iznosu od 3500,00 kn Agenciji.

Komentar Agencije:

Smatramo da je saniranje i naknada štete nakon radnji iz članka 7. stavka 2. dobro određeno. Za "vremensko nekorištenje površine" nije moguće odrediti naknadu jer bi time bilo u suprotnosti s definicijom prava puta, a to pravo uključuje i pravo pristupa. Ne prihvaća se rok od 8 dana jer se zapravo ne zna obim potrebne sanacije, pa je primjedba djelomično prihvaćena na način da se dodaje u članku 7. stavak 3., da se sa saniranjem **mora započeti odmah nakon završetka radova**. Nije jasno zbog čega bi se kazna plaćala Agenciji kada bi za takve slučajeve bio oštećen vlasnik nekretnine. Smatramo da odredbama u članku 7. stavku 4. su dobro zaštićeni interesi vlasnika nekretnine.

1.5. Primjedba na članak 7. stavak 4.:

Ako za neke radnje iz stavka 2. ovoga članka nije napravljena sanacija odnosno dovođenje u prvobitno stanje, upravitelji općeg dobra ili vlasnici nekretnina imaju pravo na naknadu, odnosno naknadu štete prema općim propisima. **Naknada štete mora biti isplaćena na račun oštećenima u roku od 15 dana od dana potpisa nagodbe o šteti. U koliko se ne isplati plaćaju se zakonske zatezne kamate oštećeniku, a kazna agenciji kazna u iznosu od 3500,00 kn.**

Komentar Agencije:

Primjedba se ne prihvaća jer ako postoji nagodba, onda je sastavni dio te nagodbe rok i način plaćanja naknade za učinjenu štetu, a ako ne dođe do nagodbe onda su rokovi i način plaćanja određeni posebnim propisima.

2. B. net Hrvatska d.o.o.

2.1. Primjedba na članak 2. stavak 4.:

Zahtjev za izdavanje potvrde o pravu puta za objekte koji će se graditi može se dostaviti Hrvatskoj agenciji za poštu i elektroničke komunikacije (u daljnjem tekstu: Agencija) jedino u slučaju da su pribavljene pravomoćne

dozvole gradnje. U slučaju da stjecatelj prava puta ne izgradi elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu u roku određenom u pravomoćnoj dozvoli gradnje, pravo puta će prestati, a Agencija će na zahtjev vlasnika ili upravitelja nekretnine donijeti rješenje kojim se potvrda o pravu puta stavlja izvan snage.

Komentar Agencije:

Primjedba se ne prihvaća jer u pravomoćnoj dozvoli gradnje nije određen rok gradnje.

2.2. Primjedba na članak 3. stavak 2. točka b):

Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati sljedeće podatke:

b) popis katastarskih čestica **na pojedinoj trasi kabelske kanalizacije** na koje se odnosi zahtjev, te popis vlasnika tih čestica ili upravitelja općeg dobra i površina koje zauzima elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema, razvrstano po vrstama nekretnina ili općeg dobra,

Komentar Agencije:

Primjedba se ne prihvaća jer se zahtjev za izdavanje potvrde o pravu puta odnosi za sve vrste elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, a ne samo na trase kabelske kanalizacije.

2.3. Primjedba na članak 3. stavak 5. točka b):

U slučaju iz članka 2. stavka 1. točke a) ovog pravilnika podnositelj zahtjeva pored podataka iz stavka 2. ovog članka mora dostaviti i:

b) građevinsku dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika, **s klauzulom o pravomoćnosti, u slučaju da nije izdana uporabna dozvola (Ista je naime mogla biti ukinuta.)** i projekt koji je sastavni dio građevinske dozvole.

Komentar Agencije:

Primjedba se ne prihvaća jer je u Zakonu određeno da se u navedenom slučaju dostavlja građevinska dozvola, a ako bi navodili da je potrebna i njezina pravomoćnost, smatramo da bi nedozvoljeno proširivali odredbe Zakona. Također bit će slučajeva kada infrastrukturni operator nema pravomoćnu građevinsku dozvolu, ili je uopće nema, ali će temeljem

Zakona moći dobiti potvrdu za pravo puta, uz ispunjavanje ostalih uvjeta.

2.4. Primjedba na članak 3. stavak 6. točka a):

U slučaju iz članka 2. stavka 1. točke b) ovog pravilnika podnositelj zahtjeva pored podataka iz stavka 2. ovog članka mora dostaviti i:

a) dokaz da je izgradio elektroničko komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu (dokumentacija investicijske izgradnje – **minimalno građevinski dnevnik**), (Komentar: „Potrebno je definirati/pobrojati investicijsku dokumentaciju koja je minimalno potrebna za dobivanje prava puta”).

Komentar Agencije:

Primjedba se ne prihvaća jer je teško pobrojati svu dokumentaciju investicijske izgradnje i to za sve vremenske periode valjanosti posebnih propisa koji je reguliraju. Nadalje smatramo da je nužno pojednostavniti u Agenciji izdavanje potvrde o pravu puta, kako bi se što prije uklonile zapreke održavanja i razvoja elektroničkih komunikacija. Agencija će nastojati da što prije odredi kojim vlasnicima je potrebno isplatiti naknadu za pravo puta, a potreban obim dokumentacije investicijske izgradnje će biti minimalan, osim u slučajevima ako za istu infrastrukturu dobijemo zahtjev za izdavanje potvrde o pravu puta od dva ili više infrastrukturnih operatora.

2.5. Primjedba na članak 3. stavak 6. točka b):

U slučaju iz članka 2. stavka 1. točke b) ovog pravilnika podnositelj zahtjeva pored podataka iz stavka 2. ovog članka mora dostaviti i:

b) ovjerenu izjavu infrastrukturnog operatora i **dvoje svjedoka, sadašnjih ili bivših radnika infrastrukturnog operatora koji su zaposleni na poslovima upravljanja, građenja ili održavanja elektroničko komunikacijske infrastrukture i povezane opreme**, dane pod punom materijalnom i kaznenom odgovornošću, da se **infrastrukturni operator** najmanje 3 godine do dana podnošenja zahtjeva koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine.

Komentar Agencije:

Primjedba se ne prihvaća jer bi postupak izrade zahtjeva za potvrdu prava

puta bio previše složen, a ne bi se dobila kvalitetnija potvrda o početku korištenja.

2.6. Primjedba na članak 8. stavak 3.:

U slučaju zaprimanja obavijesti iz stavka 2. ovoga članka, Agencija će infrastrukturnom operatoru **ukinuti predmetnu potvrdu o pravu puta. (Agencija bi trebala rješenjem ukinuti potvrdu o pravu, a ne izdati novu potvrdu).**

Komentar Agencije:

Primjedba se ne prihvaća jer će infrastrukturni operator imati i dalje pravo puta samo što će eventualno biti promjene u vezi plaćanja naknade.

2.7. Primjedba na članak 8. novi stavak:

Agencija će infrastrukturnom operatoru ukinuti potvrdu o pravu puta i odrediti kaznu prema odredbama ZoEK:

- a) ako se ustanovi da su podaci predloženi prilikom zasnivanja prava puta bili neistiniti**
- b) ako infrastrukturni operator ne plati propisanu naknadu za pravo puta u zakonskom roku**

Komentar Agencije:

Primjedba se ne prihvaća jer u Zakonu nisu predviđene kazne za navedene slučajeve.

2.8. Primjedba na Pravilnik (novi članak):

U Pravilniku nema odredbi o prestanku prava puta (primjerice u slučaju izmjesta infrastrukture ili prestanka njezinog korištenja), te pravima vlasnika i upravitelja opterećenih nekretnina da zahtijevaju od Agencije da se u takvim slučajevima potvrda o pravu puta stavi izvan snage ili ukine.

Komentar Agencije:

Primjedba se prihvaća i dodaje se novi članak 9. koji određuje slučajeve ukidanja prava puta.

3. Komentari T-HT Grupe¹

3.1. Općenite primjedbe:

T-HT Grupa smatra kako prijedlog Pravilnika izlazi izvan okvira važećeg Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08; dalje u tekstu: Zakon / Zakon o elektroničkim komunikacijama). Naime, pravilnikom se, kao opće normativnim aktom, detaljnije razrađuju pojedine odredbe zakona radi omogućavanja njihove primjene. Stoga i za ovakav opće normativni akt podzakonske prirode vrijedi Ustavom utvrđen oblik sadržajne ovisnosti sa Ustavom i zakonom.² Drugim riječima, svaki opći akt mora biti u suglasnosti i s Ustavom i sa zakonom.³

Zbog navedenog, Grupa ukazuje na rizik da Pravilnik u cjelini, a osobito pojedine odredbe koje izlaze izvan okvira Zakona o elektroničkim komunikacijama namećući infrastrukturnom operatoru dodatne obveze i uvjete, zbog nezakonitosti, ne bi bile primjenjive.

Članak 29. u stavku 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama izričito određuje temeljno načelo za određivanje naknade za pravo puta u okviru nadležnosti Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: Agencija), ali i maksimalnu visinu te naknade. Tako je kao temeljno načelo određeno kako naknada „ne može predstavljati **nerazmjeran teret za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga i razvoj tržišta elektroničkih komunikacija.**“ Također, temeljnu odrednicu koje se Agencija treba držati prilikom donošenja Pravilnika Zakon sadrži u članku 3. koji jasno utvrđuje kako je „**elektronička komunikacijska infrastruktura, ... gradnja, održavanja, razvoj i korištenje elektroničkih komunikacijskih mreža i elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme ... od interesa za Republiku Hrvatsku**“, a što je u skladu sa osnovnim načelima samog Zakona kao i Okvirnom Direktivom 2002/21/EC⁴, koja članku 8. stavku 2. točka c) koja kao jedno od regulatornih načela navodi i poticanje učinkovitog investiranja u infrastrukturu.

Iz navedenog proizlazi kako institut prava puta, pa tako i postupak izdavanja potvrde o pravu puta, izračun, visina naknade te način plaćanja naknade trebaju biti takvi da potiču izgradnju i razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na području Republike Hrvatske.

Stoga smatramo da prijedlog Pravilnika ne odražava temeljna načela koja prema Zakonu o elektroničkim komunikacijama trebaju biti ispunjena u odnosu na institut prava puta.

Uz navedeno, konkretniji komentari T-HT Grupe na prijedlog Pravilnika preglednosti radi podijeljeni su u tri grupe komentara, i to:

1. grupa komentara odnosi se općenito na visinu naknade za pravo puta,
2. grupa se odnosi na podjelu nekretnina prema vrstama i načinu uporabe prema prijedlogu Pravilnika,
3. grupa odnosi se na dokumente odnosno dokaze koje je, temeljem Pravilnika, potrebno priložiti zahtjevu za izdavanje potvrde za pravo puta.

1 T-HT Grupu čine HT-Hrvatske telekomunikacije d.d., T-Mobile Hrvatska d.o.o. te Iskon Internet d.d.

2 Isto tako, Borković I., Upravno pravo, Narodne novine, Zagreb 2002. godine, str. 236.

3 Isto, Borković I., Upravno pravo, Narodne novine, Zagreb 2002. godine, str. 236.

4 Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council of March 7, 2002 on a common regulatory framework for electronic communications.

Komentar Agencije:

Agencija smatra da Pravilnik predložen u javnoj raspravi ne izlazi izvan okvira važećeg Zakona što će se detaljnije obrazložiti u daljnjem tekstu, kod svake konkretne primjedbe T-HT Grupe.

Kod izračuna visine naknade za pravo puta svakako smo razmatrali da li bi predloženi iznos predstavljao nerazmjern teret za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga i razvoj tržišta elektroničkih komunikacija i prema našim izračunima i procjenama predloženi iznosi zadovoljavaju Zakonom zadanu razinu.

3.2. Visina naknade i njeni učinci

3.2.1. Temeljem članka 29. Zakona o elektroničkim komunikacijama Agencija može pravilnikom odrediti izračun, visinu i način plaćanja naknade za pravo puta. No, visina naknade, kao što je već navedeno, ne može predstavljati nerazmjern teret za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga i razvoj tržišta elektroničkih komunikacija. Naime, gradnja, održavanje i razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture je od interesa za Republiku Hrvatsku, te je stoga ovim Pravilnikom visinu naknade potrebno odrediti na način da se istim potiče gradnju elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme.

Prijedlog Pravilnika određuje da se naknada neovisno o vrsti nekretnine izračunava prema površini zemljišta, te da se ista plaća godišnje. Naknada za pravo puta ovim prijedlogom Pravilnika određena je u visini od šest (6) do dvanaest (12) kuna po četvornom metru, ovisno o vrsti nekretnine.

Poznato je da je u Republici Hrvatskoj danas izgrađeno oko 47 000 kilometara elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme.

Imajući u vidu navedenu činjenicu i u praksi primjenjive standardne dimenzije za širinu izgrađene elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, razvidno je da se primjenom naknade iz prijedloga Pravilnika na tako određenu ukupnu površinu izgrađene infrastrukture, dolazi do iznosa od 267 000 000 kuna godišnje (cca. 36 500 000 eura godišnje), a koji bi se trebalo platiti na ime naknade za pravo puta. No, navedeni iznos ne uključuje administrativne troškove neophodne za pribavljanje potvrda o pravu puta.

Komentar Agencije:

Kod izračuna ukupnog godišnjeg iznosa koji bi trebalo platiti za izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu došlo se je do iznosa od 267 000 000 kuna godišnje. Provjerom tog iznosa nismo mogli nikako doći do tog iznosa, već je po nama izračunati iznos bliži iznosu od 131 600 000 kuna godišnje. Nadalje smatramo da od ukupne dužine elektroničko komunikacijske infrastrukture treba oduzeti onu dužinu trase za koju se neće plaćati naknada za pravo puta, jer je uspostavljeno neko drugo stvarno pravo ili neki drugi pravni odnos s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine prema kojem je utvrđena obaveza plaćanja odgovarajuće naknade za korištenje općeg dobra ili nekretnina.

3.2.2. Nadalje, prijedlog Pravilnika zbog dokumentacije koju treba priložiti izdavanju potvrde o pravu puta (troškovi izrade elaborate djelomičnog izvlaštenja, trošak izvadaka iz katastra i zemljišnih knjiga ne starijih od 6 mjeseci i sl.) izaziva dodatni jednokratni trošak od oko 470 000 000 kuna. U suštini se radi o troškovima za prikupljanje dokumentacije koja je potpuno nepotrebna jer je pravo puta stečeno temeljem samog Zakona o elektroničkim komunikacijama. Isti opseg dokumentacije potrebno je pribaviti i za osnivanje prava služnosti koje kao stvarno pravo u zemljišne knjige upisuje nadležni sud, što potvrđuje da je dokumentacija koju je prema prijedlogu Pravilnika potrebno priložiti zahtjevu za izdavanje potvrde za pravo puta prekobrojna i u najvećem dijelu nepotrebna.

Iz navedenoga jasno proizlazi kako je riječ o pretjeranom iznosu naknade za pravo puta a što je, kao što smo već naveli, u izravnoj suprotnosti s člankom 29. Zakona o elektroničkim komunikacijama.

Komentar Agencije:

U potpunosti smo svjesni kako će za kompletiranje zahtjeva za potvrdu o pravu puta biti nužno računati na troškove infrastrukturnih operatora. Željeli smo javnom raspravom potaknuti sve zainteresirane da nama kao predlagaču Pravilnika pomognu u definiranju potrebne dokumentacije. Ovakav stav T-HT Grupe nam zapravo ništa ne pomaže jer je dana samo ocjena da je **“dokumentacija koju je prema prijedlogu Pravilnika potrebno priložiti zahtjevu za izdavanje potvrde za pravo puta prekobrojna i u najvećem dijelu nepotrebna”**, a nije dat prijedlog, koja je to potrebna dokumentacija, kojim bi Agencija mogla vjerodostojno izdati potvrdu o pravu puta sa svim vjerodostojnim podacima. Smatramo da i predloženi obim neće moći u nekim slučajevima odrediti vlasnike kojima stvarno treba isplatiti naknadu, pa smo predvidjeli mogućnost isplate naknada na privremeni račun.

3.2.3. Naknada za pravo puta treba biti određena u znatnom manjem iznosu te se prilikom određivanja iste treba u obzir uzeti Pravilnik o naknadi za korištenje cestovnog zemljišta (NN 119/07, 91/08), kojeg je ne tako davno donijelo Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, jer se u suštini radi o dva slična ovlaštenja za korištenje nekretnina kojima infrastrukturni operator nije vlasnik. Pravilnik o naknadi za korištenje cestovnog zemljišta visinu naknade određuje u osnovnom iznosu od 2,50 do 4,00 kn/m². No, sam Pravilnik određuje da se ta naknada dodatno smanjuje ovisno o površini korištenog cestovnog zemljišta, čime se dolazi do iznosa od 1,25 kn/m² do 2 kn/m². Dosadašnja praksa je pokazala da se i prosječna naknada za služnost za nekretnine u vlasništvu jedinica područne i lokalne samouprave kretala u tom rasponu.

S obzirom da se ovim prijedlogom Pravilnika naknada određuje u rasponu od šest (6) do dvanaest (12) kn/m², očito je da se radi o neopravdano visokoj naknadi.

Određenjem naknade za pravo puta ne uzimajući u obzir visinu naknade određenu Pravilnikom o naknadi za korištenje cestovnog zemljišta Ministarstva mora, prometa i infrastrukture stvara se sukob između dva podzakonska propisa, jer se za slična ovlaštenja propisuju, pa onda i plaćaju različiti iznosi naknade.

Nema nikakve osnove niti razloga za propisivanje (značajno) višeg iznosa naknade za nekretnine u različitom pravnom režimu odnosno za pravo koje je slabijeg karaktera od prava iz Pravilnika o naknadi za korištenje cestovnog zemljišta i prava služnosti (služnost je stvarno pravo koje se upisuje u zemljišne knjige te se time ostvaruje načelo publiciteta - prema trećima, dok se pravo puta s druge strane ne upisuje u zemljišne knjige te time načelo publiciteta nije *ex lege* ostvareno).

Logično je jedino da se naknada za pravo puta, zbog same prirode prava puta, ali i vrsta nekretnina koje su u pitanju, odredi u manjem iznosu od iznosa postojećih naknada za služnost i naknada iz važećeg Pravilnika Ministarstva.

Komentar Agencije:

Agencija odbacuje ovakav nepotpuni način usporedbe naknade za pravo puta i naknade prema Pravilniku o naknadi za korištenje cestovnog zemljišta (NN 119/07, 91/08) jer je iz navedenog pravilnika uzeta u razmatranje samo naknada za korištenje, a ne i naknada za građenje. Pravo puta daje i pravo građenja, pa je nužno uzeti u obzir na prilagođeni način iz Pravilnika o naknadi za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za građenje. Također moramo istaknuti da u odredbama tog pravilnika postoje odredbe kojima se davaju neki uvjeti pristupa na cestovno zemljište, dok je pristup temeljem prava puta bezuvjetan.

Potrebno je ovdje naglasiti da pored bezuvjetnog pristupa, upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine je obavezan trpjeti pravo puta i suzdržati se od bilo koje radnje kojom bi se na bilo koji način ometalo ostvarivanje tog prava, a u protivnom radi težu povredu Zakona, uz prijetnju plaćanja vrlo visokih kazni.

Usporedbu naknada za pravo puta i prava služnosti Agencija također odbacuje jer smatramo da su u pravilu naknade prava služnosti temeljene na tržišnoj vrijednosti nekretnina i to bi zaista bio nerazuman teret za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga i razvoj tržišta elektroničkih komunikacija. Također potrebno je napomenuti da infrastrukturni operatori mogu steći pravo puta i u skladu s drugim propisima, ako smatraju da je to povoljnije.

3.2.4. Nadalje, ovako visoko određenom naknadom za pravo puta onemogućavaju se buduće neophodne investicije u razvoj infrastrukture pa se time kažnjava cjelokupni telekomunikacijski sektor, a što je osobito neprikladno u vrijeme velike financijske krize kada je država s druge strane

prisiljena intervenirati i spašavati financijski sektor. Također, ovako određena visina naknade smanjuje buduća ulaganja sektora u razvoj mreža nove generacije, a time i razvoj najnovijih tehnologija. Navedeno će imati negativan utjecaj i na ostale srodne industrije poput IT, high-tech i medija, s obzirom da se pokazalo kako investicije u telekomunikacije imaju pozitivan utjecaj na dodatne investicije, rast i zaposlenost u ostalim industrijama.

Zbog visine naknade za pravo puta operatori će biti prisiljeni smanjiti izgradnja pristupne mreže nove generacije u manje naseljenim područjima gdje je isplativost investiranja bila upitna i bez navedenih naknada za pravo puta, a upravo ta područja najviše trebaju dodatne investicije kako bi se razvila i povećala zaposlenost u tim nerazvijenim područjima.

Nadalje, Pravilnik ne predstavlja nerazuman teret samo za najvećeg infrastrukturnog operatora, već će isti imati negativne posljedice i na ostale operatore, te posljedično i na krajnje korisnike. Naime, Pravilnikom se ne potiče optimalna izgradnja mreže već se infrastrukturnog operatora de facto prisiljava na minimalnu izgradnju, a što će bitno utjecati na mogućnosti korištenja te mreže od strane ostalih operatora. Osim toga, primjenom ovako visokih naknada ostale operatore se prisiljava da koriste tuđu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu umjesto ulaganja vlastitih sredstava uvećanih za visoke naknade za pravo puta, čime se dodatno usporava razvoj infrastrukture.

Komentar Agencije:

Kao što je već napomenuto Agencija smatra da iznosi naknade ne predstavljaju nerazuman teret za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga i razvoj tržišta elektroničkih komunikacija. Operatori korisnici imaju pravo koristiti tuđu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu umjesto ulaganja vlastitih sredstava, jer upravo to Agencija i potiče, osobito u svrhu zaštite ljudskog zdravlja, očuvanja okoliša, zaštite prostora, zaštite i očuvanja kulturnih dobara te nacionalne sigurnosti. Nadalje, načini ulaganja u proširenje raspoloživosti slobodnog prostora, kod zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme su propisana u Pravilniku o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane oprema. Posljedično primjeni odredaba tog pravilnika postiže se znatna racionalnost ulaganja na zajedničkoj osnovi.

3.2.5. S druge strane, infrastrukturni operator u cijene za svoje usluge mora uključiti i sve pripadajuće troškove. Tako bi infrastrukturni operator bio

prisiljen cijene za svoje usluge uvećati za povećane troškove pružanja elektroničkih komunikacijskih usluga, taj. za iznos potreban za plaćanje naknade za pravo puta, a što bi dovelo do rasta pristupnih i veleprodajnih cijena za druge operatore. Osim toga, usvajanje predloženih visina naknade, koje su u najvećem broju slučajeva iznad cijena najma za zajedničko korištenje infrastrukture, nedvojbeno bi utjecalo i na povećanje cijena najma infrastrukture. Sve navedeno posljedično bi dovelo i do povećanja cijena elektroničkih komunikacijskih usluga za krajnje korisnike. Navedena povećanja cijena zasigurno nisu cilj koji se želio postići Pravilnikom.

Ovakav pristup je u skladu i sa Europskom praksom gdje se u većini država uopće ne naplaćuje naknada za pravo puta. U pojedinim državama EU plaća se samo administrativna pristojba, odnosno trošak izdavanja potvrde. Nadalje, u nekim državama gdje se plaća naknada za pravo puta, mjesna i regionalna uprava se te naknade može odreći. Odricanje od naknade u praksi je vrlo često i do odricanja dolazi osobito u zamjenu za investicije na području te jedinice regionalne odnosno lokalne uprave.

Vezano za države gdje se naknada za pravo puta plaća, zbog jednostavnosti i učinkovitosti naplate iste, navodimo primjer Portugala, gdje je visina naknade za korištenje nekretnina određena ovisno o prihodu za elektroničke komunikacijske usluge na tom području. Pri tom napominjemo da je najveća visina naknade ograničena na 0.25% prihoda od svih korisnika na tom području.

Prijedlog:

Odrediti naknadu za pravo puta ovisno o vrsti nekretnine na kojoj se ista nalazi, u iznosu koji je niži od iznosa naknade određene Pravilnikom o naknadi za korištenje cestovnog zemljišta Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

Komentar Agencije:

Agencija odbacuje prijedlog za snižavanje cijene najma uz obrazloženja kako je navedeno. Nadalje Agencija smatra da uvođenjem prava puta se znatno pojeftinjuje investicijska izgradnja u odnosu na ostale propise koji bi se inače trebali zadovoljiti. Također Agencija smatra da naknada za pravo puta nije takvog iznosa da bi bitno utjecala na visinu najma slobodnog prostora od strane operatora korisnika. Dokaz tome je i kretanje cijene najma do sada, jer bez obzira na količinu trase za koju se je plaćalo pravo služnosti ili za koju se je plaćala naknada za korištenje cestovnog zemljišta, cijena najma se nije mijenjala. Cijena najma je inače troškovno usmjerena na temelju troškova gradnje i održavanja elektroničko komunikacijske

infrastrukture i povezane opreme, uz primjenu stope povrata na ulaganja, S time da je jedan od vidova povrata u ulaganje i unajmljivanje slobodnog dijela operatorima korisnicima.

3.2.6. Isto tako, predlažemo da se Pravilnikom predvidi modalitet smanjivanja naknade odnosno popuste ovisno o površini koju infrastruktura zauzima na nekretninama istog vlasnika odnosno upravitelja. Predlažemo da Agencija prilikom određivanja raspona popusta slijedi logiku gore spomenutog Pravilnika Ministarstva, a koji predviđa da se naknade, primjenom koeficijenta usklađivanja, a ovisno o površini korištenog zemljišta, dodatno umanje do 50 posto. Slijedom toga, predlažemo da se Pravilnikom naknada na korištenje nekretnina istog vlasnika i/ili upravitelja općeg dobra površine većih od 500 m² umanji za 10 posto pa do 50 posto kada je pitanju površina nekretnine veća od 5000 m².

Komentar Agencije:

Agencija odbacuje predloženi modalitet smanjivanja naknade odnosno popusta ovisno o površini koju infrastruktura zauzima na nekretninama jer to nije predviđeno Zakonom.

3.3. Način plaćanja naknade

T-HT Grupa smatra kako nekretnine u vlasništvu privatnih osoba i nekretnine u „javnom“ vlasništvu (opće dobro i nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne samouprave) treba različito tretirati u pogledu naknade za pravo puta. Zbog velikog broja privatnih vlasnika teško je pratiti promjene vlasništva i vršiti plaćanja na periodičkoj osnovi velikom broju osoba, osobito imajući na umu stvarnost koja se očituje kroz potpunu nesređenost zemljišnih knjiga u Republici Hrvatskoj. Naime, prije svake godišnje isplate infrastrukturni operator bi trebao uložiti značajno vrijeme i sredstava za otkrivanje eventualnih promjena nad vlasništvom nekretnina privatnopravnih subjekata.

U slučaju „javnih“ nekretnina, kojima su vlasnici ili upravitelji državna, regionalna ili lokalna tijela uprave, lakše je organizirati praćenje navedenih promjena, ne samo zbog manjeg broja takvih ovlaštenika prava, već i zbog organizacije i stručnosti kojima raspolažu nadležna tijela.

Isto tako, zbog različitosti obveza upravitelja i vlasnika „javnih“ nekretnina s jedne strane te privatnih vlasnika s druge strane, visina naknade za

nekretnine u vlasništvu privatnopravnih subjekata treba biti u korelaciji s umanjenjem vrijednosti nekretnine, pod uvjetom da do istog dođe.

Navedeno proizlazi i samog Zakona o elektroničkim komunikacijama koji u članku 29. određuje da se naknada za opće dobro i nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne samouprave plaća godišnje. Takvog određenja nema u odnosu na privatnopravne subjekte. Da je zakonodavac htio plaćanje naknade u odnosu na privatnopravne i javnopravne subjekte odrediti na jednak način, kako što to čini prijedlog Pravilnika, tako bi Zakon izričito i propisao.

Iz navedenog proizlazi kako je pitanje plaćanja naknade za privatnopravne i javnopravne subjekte potrebno različito odrediti.

Prijedlog:

Odrediti da se naknada za pravo puta za infrastrukturu koja se nalazi na „javnim“ nekretninama plaća na godišnjoj osnovi, a naknada za infrastrukturu na nekretninama u privatno-pravnom režimu jednokratno i to u visini koja odgovara umanjenju vrijednosti nekretnine.

Komentar Agencije:

Točno je da Zakon određuje izračun naknade za pravo puta u slučaju korištenja općeg dobra i nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne samouprave, te da je u zakonu određeno da se naknada plaća godišnje, po četvornom metru, dok za nekretnine u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba Zakon nije odredio način izračuna. Obzirom na to da je u članku 29. stavku 1. Zakona određeno da Agencija mora i za te slučajeve odrediti izračun i visinu naknade, predložili smo u Pravilniku isti način. Točno je da smo mogli i drugačije, ali nam nije jasan prijedlog T-HT Grupe u kojem se predlaže da se *“naknada za infrastrukturu na nekretninama u privatno-pravnom režimu isplaćuje jednokratno i to u visini koja odgovara umanjenju vrijednosti nekretnine”*.

Uvodno je bila opisana složena problematika u vezi određivanja vlasnika, promjenama vlasništva, nesređenosti zemljišnih knjiga, velikog broja privatnih vlasnika i zapravo je nemoguće vjerodostojno odrediti tko ima pravo na naknadu, a onda odrediti i jednokratnu naknadu. Ovo je još i više otežano jer vlasnici nekretnina nisu uključeni u postupku izdavanja potvrde o pravu puta. Smatramo da dio prijedloga u vezi jednokratne isplate je prihvatljiv, te će se dodati u pravilniku, dok onaj dio u vezi visine naknade, ne prihvaćamo jer smatramo da bi se moglo opet postaviti pitanje, da li je to razuman teret kako ga je Zakon definirao. Smatramo da je opravdano da u slučaju jednokratne isplate naknade za pravo puta se uzme period od 20

godina i da infrastrukturni operator postigne dogovor s vlasnikom (pravnom ili fizičkom osobom) o jednokratnoj isplati. To znači da je nužno dopuniti zahtjev za potvrdu o pravu puta s potvrdom o pristanku vlasnika.

3.4. Način izračuna površine zemljišta za koje treba platiti naknadu. Primjedba na članak 5. stavak 1. u vezi s člankom 6. stavkom 2. prijedloga Pravilnika

Prijedlog Pravilnika u članku 5. stavku 1. određuje da se naknada obračunava po četvornom metru zemljišta. Detaljnija odredba sadržana je u članku 6. stavku 2. prijedloga Pravilnika koji određuje da površinu zemljišta za koju se naplaćuje naknada kod kabelaške kanalizacije i za elektroničke komunikacijske vodove, koji se postavljaju izvan kabelaške kanalizacije, čini širina rova umnožena s dužinom rova.

Navedene odredbe ne određuju detaljno ovo pitanje. Naime, iz prijedloga Pravilnika nije jasno što predstavlja širinu rova, i to osobito u slučaju kada se radi o površini koju zauzimaju vodovi postavljeni izvan kabelaške kanalizacije.

Pri tome je važno voditi računa o potrebi razlikovanja situacija kada je kabel izravno položen u zemlju od situacija kada je u zemlju položena PVC, FD ili PHD cijev, kao i razlikovanja dimenzija rovova izgrađenih do kuća u gradskim odnosno ruralnim područjima od rovova izgrađenih na javnim površinama, rovova izvan izgrađenih područja, te rovova na raskrižjima ulica ili prometnica i slično.

Prijedlog:

Predlažemo stavak 2. članka 6. prijedloga Pravilnika izmijeniti kako slijedi: *“Površina zemljišta na konkretnim nekretninama za koje se određuje naknada za pravo puta kod kabelaške kanalizacije i za elektroničke komunikacijske vodove, koji se postavljaju izvan kabelaške kanalizacije, određena je širinom rova za kabelašku kanalizaciju odnosno širinom koju zauzima elektronički komunikacijski vod, kada je isti postavljen izvan kabelaške kanalizacije prema projektnoj dokumentaciji, umnoženoj s dužinom rova odnosno dužinom elektroničko komunikacijskog voda za koje se traži pravo puta.*

Standardne dimenzije rovova određuju se kako slijedi:

Standardne dimenzije rovova

<i>Položaj</i>	<i>Kabeli</i>	<i>Cijevi</i>	<i>Širina (m)</i>
1.	<i>rovovi do kuća (ruralna područja)</i>		0,30
2.	<i>rovovi do kuća (gradska područja)</i>		0,30
3.	<i>rovovi u ruralnim i izgrađenim područjima-javne površine (pločnik)</i>		0,30
4.	<i>rovovi izvan izgrađenih područja, privatnim površinama, njivama</i>		0,40
5.1.	<i>raskrižja ulica ili prometnice (ako nema drugih posebnih uvjeta)</i>		0,40
	5.2.	0,45	
	5.3.	0,75	
6.1.	<i>rovovi koji se izvode pomoću strojeva sa lancima (frezama)</i>		0,15
	6.2.	0,15	
	6.3.	0,15	

Komentar Agencije:

U ovom dijelu komentara zapravo je već i samim prijedlogom Pravilnika u većoj mjeri zadovoljena dopuna, jer širine rovova su određene projektom, uputama, smjernicama, preporukama, tehničkim rješenjima i nije potrebno posebno definirati širinu rova za kabele koji se polažu direktno u zemlju. Smatramo da bi bilo previše složeno određivati ovim pravilnikom standardne dimenzije rovova jer će se potvrde za pravo puta izdavati za sve tipove rovova koji su se gradili u Republici Hrvatskoj. U predloženoj tablici nema većine tipova rovova koji su izgrađeni.

3.5. Podjela nekretnina prema vrstama i načinu uporabe

3.5.1. Prijedlog Pravilnika u članku 5. određuje kako se naknada za pravo puta plaća jednoznačno na cijelom području Republike Hrvatske za pojedine vrste nekretnina. U stavku 2. prijedlogom Pravilnika određuju se vrste nekretnina (zemljišta) prema načinu uporabe katastarskih čestica odnosno njihovih dijelova. Nadalje, u stavku 3. istog članka Pravilnikom se navodi kako će se za katastarsku česticu ili za njezin dio odrediti vrsta nekretnine prema stvarnom načinu uporabe.

Navedeno određenje je nejasno te izlazi izvan podjele nekretnina na vrste po Zakonu o elektroničkim komunikacijama.

Budući da se ovim prijedlogom Pravilnika regulira izdavanje potvrde i plaćanje naknade za pravo puta koje na elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i povezanoj opremi može steći infrastrukturni operator, razlikovanje nekretnina po vrstama dopušteno je samo i isključivo na osnovu razlikovanja nekretnina koje poznaje i prihvaća upravo taj Zakon kao *lex specialis*.

Komentar Agencije:

U Zakonu su određene vrste vlasnika nad nekretninama, a ne vrste nekretnina. Vrste nekretnina (zemljišta) su određene prema Zakonu o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (NN 16/2007). Te vrste nekretnina se određuju prema vrsti uporabe i upisuju se pod tim vrstama u katastru nekretnina i u zemljišnim knjigama. Na takav način određivanja vrsta nekretnina donekle je lakše odrediti naknadu za pravo puta jer bi naknada trebala biti određena donekle prema tržišnoj vrijednosti nekretnine, kako određuje Ustav Republike Hrvatske u članku 50. Primjedbu na članak 5., stavak 3. Pravilnika prihvaćamo te se briše odredba u kojoj se navodi kako će se za katastarsku česticu ili za njezin dio odrediti vrsta nekretnine prema stvarnom načinu uporabe. Ovo prihvaćamo jer smatramo da bi takvi slučajevi mogli usporiti izdavanje potvrde, a u praksi zapravo nisu česti.

3.5.2. Nadalje, razvrstavanje nekretnina predloženo prijedlogom Pravilnika neprihvatljivo je i u praksi. Iz navedenog nije jasno na temelju upisa u koji registar će se utvrđivati vrsta nekretnine. U praksi bi se kao problem mogao javljati slučaj u kojem će se vrsta i namjena nekretnine različito navoditi u pojedinim dokumentima. Nije jasno na temelju kojih kriterija će se tada određivati vrsta nekretnine na kojoj se nalazi predmetna infrastruktura. Smatramo da će ovakvo rješenje izazivati mnoge praktične prijemore te će dolaziti do odugovlačenja postupka izdavanja potvrde o pravu puta, a što će osim infrastrukturnom operatoru značajno otežati poslovanje i svim alternativnim operatorima koji će tražiti, u skladu sa Zakonom, zajedničko korištenje izgrađene infrastrukture.

Prijedlog:

Predlažemo izmijeniti članak 5. Pravilnika na način da se prilikom razvrstavanja nekretnina i određivanja naknada za pojedinu vrstu nekretnine slijedi razvrstavanje koje poznaje Zakon o elektroničkim komunikacijama.

Zakon o elektroničkim komunikacijama poznaje slijedeće vrste nekretnina: opće dobro, nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne samouprave te nekretnine u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba.

Osim toga, nekretnine bi se uzimajući u obzir i opće propise o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, dodatno mogle dijeliti na sljedeći način: (i) opće dobro: pomorsko dobro i javne ceste; (ii) nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske, ustanova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima i jedinica lokalne i područne samouprave: javno dobro u općoj uporabi i nekretnine u posebnom pravnom režimu (poljoprivredno zemljište, vodno dobro, kulturno dobro, nacionalni park...); te (iii) nekretnine u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba.

Komentar Agencije:

U članku 5. stavku 2. je jasno određeno da će se vrste nekretnina određivati **prema načinu uporabe katastarske čestice.**

3.6. Dokumenti odnosno dokazi koje je potrebno priložiti zahtjevu za izdavanje potvrde o pravu puta

3.6.1. Kao što je gore navedeno T-HT Grupa smatra kako prijedlog Pravilnika u odnosu na pojedine dokumente koje je potrebno priložiti zahtjevu za izdavanje potvrde za pravo puta izlaze izvan okvira važećeg Zakona o elektroničkim komunikacijama. Stoga, Grupa ukazuje na rizik da pojedine odredbe predloženog Pravilnika, a koje izlaze izvan okvira Zakona o elektroničkim komunikacijama namećući infrastrukturnom operatoru dodatne uvjete i obveze, zbog nezakonitosti, ne bi bile primjenjive.

Osim toga, prijedlogom Pravilnika zahtjevu za izdavanje potvrde o pravu puta određuje se prilaganje velikog broja različitih dokumenta odnosno dokaza. Takav opseg dokumentacije neophodan je za ishođenje služnosti kao jačeg, stvarnog, prava. Budući da prema hrvatskom pravnom sustavu pravo puta ima slabiju pravnu prirodu od prava služnosti osnovane pravnim poslom ili odlukom tijela vlasti, nema nikakve potrebe da se za ishođenje potvrde o pravu puta, kao slabijem pravu, određuje pribavljanje dokumentacije/dokaza u istom opsegu kao i kod osnivanja prava služnosti.

Nadalje, pravo puta infrastrukturni operator stječe na temelju Zakona pa stoga nije potrebno tražiti dostavu dokumentacije kojom se dokazuju one činjenice koje nisu Zakonom određene kao uvjet za stjecanje prava puta.

Članak 2. stavak 4. – Pravo puta

Komentar:

Navedenom odredbom određuje se kako se zahtjev za izdavanje potvrde o pravu puta za objekte koji će se graditi može dostaviti Agenciji jedino u slučaju da su pribavljene pravomoćne dozvole gradnje.

Navedena odredba izlazi izvan okvira određenih Zakonom o elektroničkim komunikacijama jer se infrastrukturni operator ograničava u svojim pravima.

Naime, Zakon o elektroničkim komunikacijama izričito u članku 27. stavak 7. određuje kako infrastrukturni operator već u trenutku izdavanja suglasnosti za gradnju stječe pravo puta, a koja suglasnost za gradnje uvjet je izdavanja građevinske dozvole. Isto proizlazi i iz Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07), i to iz članka 214. i 223., kojima se određuju dokumenti odnosno dokazi koje investitor mora priložiti zahtjevu za izdavanje relevantne dozvole za gradnju.

Stoga je očito da odredba koja određuje da se zahtjev za izdavanjem prava puta može podnijeti tek u trenutku pravomoćnosti građevinske dozvole, bitno odgađa a time i ograničava prava infrastrukturnog operatora koji je predmetno pravo - pravo puta - stekao puno ranije.

Prijedlog:

Predlaže se brisanje članka 2. stavka 4. prijedloga Pravilnika.

Podredno, predlažemo da se članak 2. stavak 4. prijedloga Pravilnika izmjeni na način da isti glasi:

„Zahtjev za izdavanje potvrde o pravu puta za objekte koji će se graditi infrastrukturni operator može dostaviti Hrvatskoj agenciji za poštu i elektroničke komunikacije (u daljnjem tekstu: Agencija) najranije u trenutku stjecanja prava puta po bilo kojoj osnovi stjecanja a u skladu s odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama.“

Komentar Agencije:

Prijedlog se ne prihvaća je u ovom dijelu nije navedeno sve što se smatra suvišno u popisu dokumentacije potrebne za zahtjev za potvrdu o pravu puta i da izlazi izvan okvira određenih Zakonom. Nismo u mogućnosti brisati članak 2. stavak 4. prijedloga Pravilnika jer u Zakonu je određeno da će Agencija izdavati potvrdu o pravu puta u slučaju ako suglasnost iz članka 27. stavka 6. **nije prikladna** za zasnivanje stvarnog prava na nekretnini, ili drugog pravnog odnosa između infrastrukturnog operatora i upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine. Smatramo neophodnim u takvim slučajevima utvrditi, a tako piše i u Zakonu, da suglasnost postoji i da nije prikladna. Tek uz ispunjavanje tih uvjeta (i drugih) može se dati potvrda o pravu puta sa ili bez naknade, ovisno o drugim odredbama Zakona.

Drugi dio prijedloga također odbacujemo i nećemo prihvatiti za nove gradnje izdavanje potvrde o pravu puta prije ishoda pravomoćne dozvole gradnje, jer bi samom potvrdom infrastrukturni operator imao pravo graditi i u takvom slučaju ne bi imao potrebu uopće ishoditi dozvolu gradnje. To je zapriječeno Zakonom o prostornom uređenju i gradnji. Ovdje treba napomenuti da se od strane Agencije potiče građenje u postojećim trasama, kao dopuna i popuna postojećih kapaciteta, te da u tim slučajevima nije potrebna dozvola gradnje već

samo stečeno pravo puta. Osnovni razlog takvog poticanja je zaštita okoliša i zaštita prostora.

3.7. Primjedba na članak 3. - Zahtjev za izdavanje potvrde o pravu puta.

3.7.1. Navedenom odredbom određuje se kako svaki zahtjev za izdavanje potvrde o pravu puta mora sadržavati veliki broj podataka odnosno dokaza određenih stavkom 2. ovog članka Pravilnika. Pravilnik, nadalje u stavcima 4. 5. i 6. ovog članka određuje dodatne dokumente/dokaze koje infrastrukturni operator ima priložiti zahtjevu za izdavanje potvrde o pravu puta.

Međutim, prijedlog Pravilnika prilikom određivanja dokumenta odnosno dokaza koje treba priložiti zahtjevu za izdavanje potvrde o pravu puta ne razlikuje pravnu osnovu (način) stjecanja prava puta.

Smatramo kako je sve dokumente odnosno dokaze koje je neophodno priložiti zahtjevu za izdavanje potvrde o pravu puta potrebno odrediti vodeći računa o pravnoj osnovi (načinu) stjecanja prava puta.

A. Stjecanje temeljem građevinske dozvole (članak 28. stavak 1. točka 1. Zakona)

Komentar:

Ovakav način stjecanja prava puta u praksi, će se najčešće primjenjivati za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu izgrađenu prije stupanja na snagu ovog Zakona. S tim u vezi, Pravilnik propisuje kako je zahtjevu za izdavanje potvrde o pravu puta na ovoj zakonskoj osnovi potrebno priložiti sve dokumente/dokaze navedene u stavku 2. te dodatne dokumente/dokaze navedene u stavku 5. članka 3. Pravilnika.

Ovakvo određenje smatramo preširokim.

Smatramo da je za dokaz navedenog dovoljno da operator uz zahtjev dostavi sljedeće: (i) podatke radi identifikacije operatora i infrastrukture (podatke o operatoru, popis katastarskih čestica na koje se zahtjev odnosi) te (ii) građevinsku dozvolu.

Komentar Agencije:

Prijedlog T-HT Grupe je u ovom dijelu zapravo dobar i ukazuje na nastojanja Agencije, kako da propiše što jednostavnije izdavanje potvrde o pravu puta, a opet da potvrda bude u svakom pogledu ispravna i vjerodostojna. Ta ispravnost se u ovom dijelu odnosi na određivanje tko je zapravo infrastrukturni operator izgrađene infrastrukture. To je također propisano i u Zakonu koji određuje u članku 28. stavku 1., da infrastrukturni operator stječe pravo puta **ako je izgradio elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu**. To konkretno znači da investitor koji je pribavio građevinsku dozvolu ne mora u svim

slučajevima i izgraditi objekt iz građevinske dozvole! Smatramo da u ovom dijelu neće biti veliko opterećenje infrastrukturnom operatoru priložiti zahtjevu uporabnu dozvolu ili bilo koji drugi dokaz, kojim se može zaključiti da je zaista izgradio objekt iz građevinske dozvole. U postupcima izdavanja potvrde o pravu puta, nažalost se može očekivati da će se za istu infrastrukturu pojaviti dva infrastrukturna operatora sa zahtjevom.

3.7.2. Naime, iz propisa koji uređuju prostorno planiranje i gradnju proizlazi da su sve potrebne činjenice i dokazi određeni prijedlogom Pravilnika vidljivi iz građevinske dozvole. Tako je iz izdane građevinske dozvole vidljiva nekretnina na koju se zahtjev odnosi (stavak 2. točka b), vidljive su zemljišne čestice na kojima je infrastruktura izgrađena (stavak 2. točka e) te njihov položaj u prostornom planu, plan trase i drugih objekata (stavak 2. točka d). Također, iz važeće građevinske dozvole vidljivi su i vlasnici nekretnine tj. upravitelj općeg dobra (stavak 2. točka b) te odnosi infrastrukturnog operatora s istima (stavak 2. točka c), budući da je rješavanje imovinsko-pravnih pitanja jedan od preduvjeta za izdavanje građevinske dozvole.

Dakle, iz dostave podataka o infrastrukturnom operatoru i građevinske dozvole vidljivi su svi podaci potrebni da bi se potvrda o pravu puta mogla izdati u slučaju da se radi o pravu puta stečenom na temelju izdane građevinske dozvole u skladu s člankom 28. stavkom 1. točkom 1. Zakona.

Komentar Agencije:

Prijedlog se ne prihvaća jer su u ovom dijelu tvrdnje potpuno netočne. Praksa potvrđuje da su se kod građenja odstupalo od projekta iz građevinske dozvole, pa kad bi Agencija izdavala potvrde o pravu puta samo temeljem podataka iz građevinske dozvole, često bi se dogodio slučaj da se izda potvrda za nekretnine gdje nije izgrađena infrastruktura odnosno potvrda se ne bi odnosila na nekretnine gdje je stvarno izgrađena.

3.7.3. S tim u vezi, smatramo da odredba članka 3. stavka 5. točke a) Pravilnika koja određuje kako je zahtjevu za izdavanje prava puta stečenog na temelju građevinske dozvole (članka 28. stavak 1. točka 1. Zakona) potrebno dostaviti i uporabnu dozvolu izgrađene elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, nepravilno i nezakonito prelazi okvire zadane Zakonom o elektroničkim komunikacijama. Naime, upravno tijelo, pod određenim uvjetima, a nakon izdavanja građevinske dozvole, izdaje uporabnu dozvolu. Budući da je za stjecanje prava puta dovoljna samo građevinska dozvola očito je

da prilaganje uporabne dozvole zahtjevu za izdavanje potvrde o pravu puta predstavlja nepotreban dokaz, dokaz koji prelazi Zakonom određene okvire.

Pravilnik u istoj točki propisuje da je u slučajevima kada infrastruktura nema uporabnu dozvolu, potrebno priložiti dokaz da je investitor iz građevinske dozvole izgradio predmetnu infrastrukturu, a što također izlazi izvan okvira zadanog Zakonom. Vezano za nedopustivost ovog uvjeta upućujemo, na odgovarajući način, na argumente navedene uz uvjet propisivanja uporabne dozvole.

Prijedlog:

Predlažemo da se članak 3. stavak 5. Pravilnika izmijeni na način da isti glasi: „*U slučaju iz članka 2. stavka 1. točka a) ovog Pravilnika podnositelj zahtjeva pored podataka iz članka 3. stavka 2. točka a) ovog Pravilnika te popisa katastarskih čestica na koje se zahtjev odnosi iz prvog dijela članka 3. stavka 2. točka b) ovog Pravilnika mora dostaviti i građevinsku dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika*“.

Komentar Agencije:

Prijedlog se ne prihvaća kako je već prethodno objašnjeno, uz dopunu da se prilaže uporabna dozvola (ako postoji) isključivo kao dokaz da je investitor iz građevinske dozvole **izgradio objekt iz građevinske dozvole**. To je uvjet koji je postavljen u Zakonu.

3.7.4. B. Stjecanje temeljem korištenja infrastrukture bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine (članak 28. stavak 1. točka 2. Zakona)

Komentar:

Ovakav način stjecanja prava puta, u praksi, će se najčešće primjenjivati za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu izgrađenu prije stupanja na snagu ovog Zakona. S tim u vezi, Pravilnik propisuje kako je zahtjevu za izdavanje potvrde o pravu puta na ovoj zakonskoj osnovi potrebno priložiti sve dokumente/dokaze navedene u stavku 2. te dodatne dokumente/dokaze navedene u stavku 6. članka 3. Pravilnika. Ovakvo određenje smatramo preširokim. Za svaki pojedini način stjecanja prava puta Pravilnikom se, kao dokazi koje je potrebno priložiti zahtjevu, mogu odrediti samo neophodni dokazi (najmanji broj) na temelju kojih se nesporno može utvrditi ispunjavanje svih uvjeta potrebnih za stjecanje prava puta na određenoj osnovi stjecanja prava puta. U suprotnom traženi dokazi izlazili bi izvan zakonskih okvira te bi prelazili okvire zadane temeljnim načelima koji reguliraju institut prava puta.

Vezano za ovaj konkretan način stjecanja, infrastrukturni operator, temeljem članka 28. stavka 1. točke 2. Zakona, treba dokazati slijedeće:

(i) da je infrastrukturu izgradio te (ii) da se istom koristi bez sudskog spora najmanje tri (3) godine od početka njezinog korištenja.

Smatramo da za dokaz navedenog dovoljno da operator uz zahtjev dostavi slijedeće podatke: (i) podatke radi identifikacije operatora i infrastrukture (podatke o operatoru, popis katastarskih čestica na koje se zahtjev odnosi) te (ii) dokaz da je tu infrastrukturu izgradio te da se istom koristi bez sudskog spora najmanje tri (3) godine.

S tim u vezi Pravilnik točno i pravilno određuje da je u svrhu dokazivanja korištenja infrastrukturom bez sudskog spora potrebno dostaviti izjavu infrastrukturnog operatora o istom, danu pod punom materijalnom i kaznenom odgovornošću. No, Pravilnik nepravilno za dokazivanje ispunjenog uvjeta izgradnje infrastrukture moguća dokazna sredstva ograničava na dokumentaciju investicijske izgradnje. Ispunjavanje ovog uvjeta moguće je dokazati i drugim dokaznim sredstvima.

Neka od tih sredstava su: (i) dokaz o početku pružanja elektroničkih komunikacijskih usluga korisnicima na određenom području, (ii) prijava elektroničke komunikacijske infrastrukture u katastar vodova, (iii) dokaz o plaćanju naknade na ime štete počinjene građenjem infrastrukture na toj nekretnini, (iv) činjenica da je do 1995-tih godina izgradnja javne elektroničke komunikacijske infrastrukture/mreže bila u isključivoj nadležnosti pravnih prednika HT-a i da nije bilo drugih subjekata koji su pružali elektroničke komunikacijske usluge, (v) lokacijska dozvola, (vi) nalozi o TK povezivanju određenih javnopravnih tijela, odnosno određenih područja RH tijekom Domovinskog rata (vii) izjava ovlaštenog inženjera i slična dokazna sredstva. Smatramo da je ispunjenje traženog uvjeta dokazno dostavom bilo kojeg od gore primjerice navedenog dokaza.

Iz svega navedenog slijedi da su dokazna sredstava iz članka 3. stavka 2. prijedloga Pravilnika nepotrebna i da odredba da je operator dužan dostaviti sve dokumente/dokaze navedene u tom stavku izlazi izvan zakonskog okvira te temeljnih načela.

Prijedlog:

Predlažemo da se članak 3. stavak 6. Pravilnika izmijeni na način da isti glasi: „*U slučaju iz članka 2. stavka 1. točka b) ovog Pravilnika podnositelj zahtjeva pored podataka iz članka 3. stavka 2. točka a) ovog Pravilnika te popisa katastarskih čestica na koje se zahtjev odnosi iz prvog dijela članka 3. stavka 2. točka b) ovog Pravilnika mora dostaviti i sljedeće dokaze:*

a)

dokaz da je izgradio elektroničko komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu, a koji uvjet operator može dokazati primjerice, uključujući ali ne ograničeno, dostavljajući jedan od sljedećih dokaza: (i) dokumentacija investicijske izgradnje, (ii) dokaz o početku pružanja elektroničkih komunikacijskih usluga korisnicima na određenom području, (iii) prijava elektroničke komunikacijske infrastrukture u

katastar vodova, (iv) plaćanje naknade vlasniku nekretnine/upravitelju općeg dobra, (v) činjenica da je do 1995. godine izgradnja javne elektroničke komunikacijske infrastrukture/mreže bila u isključivoj nadležnosti pravnih prednika HT-a i da nije bilo drugih subjekata koji su pružali elektroničke komunikacijske usluge, (vi) lokacijska dozvola, (vii) nalozi o TK povezivanju određenih javnopravnih tijela, odnosno određenih područja RH tijekom Domovinskog rata, (viii) izjava ovlaštenog inženjera i slična dokazna sredstva.

b)

ovjerenu izjavu infrastrukturnog operatora, danu pod punom materijalnom i kaznenom odgovornošću, da se najmanje tri (3) godine do dana podnošenja zahtjeva koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine.“

Komentar Agencije:

Prijedlog ne prihvaćamo jer će Agencija kao dokaz da je infrastrukturni operator izgradio infrastrukturu prihvatiti bilo koji dokument investicijske izgradnje. Nije potrebno da radimo popis dokumentacije. U prijedlogu su zapravo navedeni samo neki od dokumenata investicijske izgradnje i ako će biti prilog zahtjevu, Agencija će ih smatrati dovoljnim. No nikako nećemo smjeti uzeti u obzir predloženi **“dokaz o početku pružanja elektroničkih komunikacijskih usluga korisnicima na određenom području”**, jer bi se time stvorila mogućnost da i operatori korisnici zatraže potvrdu o pravu puta. (Zaključno smatramo da nije potrebno promijeniti Pravilnik, a uz ovakvo obrazloženje prijedlog je usvojen).

3.7.5. C. Stjecanje temeljem izdavanja suglasnosti (članak 27. stavak 6. Zakona)

Komentar:

Ovakav način stjecanja prava puta, u praksi, će se najčešće primjenjivati za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu koja se gradi ili će se graditi nakon stupanja na snagu Zakona o elektroničkim komunikacijama.

S tim u vezi, Pravilnik propisuje kako je zahtjevu za izdavanje potvrde o pravu puta na ovoj zakonskoj osnovi potrebno priložiti sve dokumente/dokaze navedene u stavku 2. te dodatne dokumente/dokaze navedene u stavku 4. članka 3. Pravilnika.

Ovakvo određenje smatramo preširokim.

Za svaki pojedini način stjecanja prava puta Pravilnikom se, kao dokazi koje je potrebno priložiti zahtjevu, mogu odrediti samo neophodni dokazi (najmanji broj) na temelju kojih se nesporno može utvrditi ispunjavanje svih uvjeta potrebnih za stjecanje prava puta na toj konkretnoj osnovi stjecanja prava puta. U suprotnom traženi dokazi izlazili bi izvan

zakonskih okvira te bi prelazili okvire zadane temeljnim načelima koji reguliraju institut prava puta.

Vežano za ovaj konkretan način stjecanja prava puta infrastrukturni operator, temeljem članka 27. stavka 4. u vezi sa stavkom 6. Zakona, treba dokazati da ima suglasnost upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine.

Stoga, smatramo da je za dokaz navedenog dovoljno da operator uz zahtjev dostavi sljedeće podatke: (i) podatke radi identifikacije operatora i infrastrukture (podatke o operatoru, idejni projekt i popis katastarskih čestica na koje se zahtjev odnosi) te (ii) suglasnost upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine iz članka 27. Zakona.

S tim u vezi Pravilnik točno i pravilno u članku 3. stavku 4. točka a) određuje da je u svrhu dokazivanja ishoda suglasnosti potrebno dostaviti pribavljenu suglasnost, no primjerenijim smatramo određenje suglasnosti u vezi s člankom 27. Zakona, umjesto u vezi s Pravilnikom kako je to navedeno u prijedlogu. No, Pravilnik dodatno, u članku 3. stavku 4. točka b), nepravilno i izlazeći izvan zakonskog okvira, nalaže dostavu pravno irelevantnog dokaza, da suglasnost pribavljena temeljem članka 27. Zakona nije prikladna za zasnivanje stvarnog prava na nekretnini ili drugog pravnog odnosa između infrastrukturnog operatora i upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine.

Naime, sasvim je jasno da infrastrukturni operator neće Agenciji podnositi zahtjev za izdavanje potvrde o pravu puta temeljem suglasnosti upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine ako je temeljem dobivene suglasnosti na tim nekretninama zasnovao pravo služnosti ili neki drugi pravni odnos. Navedeno osobito zbog činjenice da će infrastrukturni operator pravo služnosti, koje pravo je kao stvarno pravo jače od prava puta, upisati u zemljišne knjige i time na pravno najsigurniji način riješiti status svoje infrastrukture na nekretninama u vlasništvu drugih.

I u odnosu na ovaj način stjecanja prava puta, ponavljamo kako prijedlog Pravilnika izlazi izvan Zakonom zadanih okvira te predviđa dostavu suvišnih dokumenata/dokaza, određujući u stavku 2. članka 3. Pravilnika dostavu velikog broja dokumenata/dokaza. Kako je gore navedeno, za potrebe dokazivanja pravne osnove stjecanja prava puta smatramo dovoljnim naznačiti podatke o operatoru i popis katastarskih čestica na koje se zahtjev odnosi.

Prijedlog:

„U slučaju iz članka 2. stavka 2. i 3. ovog Pravilnika podnositelj zahtjeva pored podataka iz članka 3. stavka 2. točka a) ovog Pravilnika te popisa katastarskih čestica na koje se zahtjev odnosi iz prvog dijela članka 3. stavka 2. točka b) ovog Pravilnika mora dostaviti i suglasnost iz članka 27. Zakona.”

Podvedeno,

Predlažemo da se članak 3. stavak 4. točka b) izmijeni na način da isti glasi: „b) izjava podnositelja zahtjeva da ta suglasnost nije prikladna za

zasnivanje stvarnog prava na nekretnini ili drugog pravnog odnosa između infrastrukturnog operatora i upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine.“.

Komentar Agencije:

Na veći dio primjedbi smo dali komentar, a u ovom dijelu ćemo komentirati ono što je novo. Novo je rasprava o suglasnosti upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine koja se inače pribavlja u postupku izdavanja dozvola za građenje ili drugih odobrenja u skladu s posebnim zakonom kojim je uređeno prostorno uređenje i gradnja. Prijedlog T-HT Grupe je da se ne dostavlja Agenciji dokaz da ta suglasnost nije prikladna za zasnivanje stvarnog prava na nekretnini, već da se dostavi izjava podnositelja zahtjeva da ta suglasnost nije prikladna za zasnivanje stvarnog prava na nekretnini ili drugog pravnog odnosa između infrastrukturnog operatora i upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine. Ovaj prijedlog moramo također odbiti jer u Zakonu piše da se potvrda o pravu puta izdaje ako ta suglasnost **nije prikladna za zasnivanje stvarnog prava na nekretnini, ili drugog pravnog odnosa između infrastrukturnog operatora i upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine**. Dakle nije točna tvrdnja da naša odredba u prijedlogu Pravilnika nema zakonsku osnovu! Koliko god to izgledalo nelogično, da postoje suglasnosti koje zapravo nisu **“prikladne”**, u praksi je to moguće. Obzirom na to da su te suglasnosti izdane od upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine, nije moguće njihovu prikladnost ocjenjivati temeljem izjave infrastrukturnog operatora. Ovdje određujemo da infrastrukturni operator zapravo dostavi izjavu, ali da u toj izjavi obrazloži i dokaže neprikladnost suglasnosti.

3.8. Primjedba na članak 4. stavak 1. – Potvrda o pravu puta

Odredba predviđa rok od trideset (30) dana od zaprimanja potpunog zahtjeva u kojem Agencija ima izdati potvrdu o pravu puta.

Efikasnosti i učinkovitosti postupka izdavanja potvrda radi, predlažemo da se uvrsti i odredba kako će Agencija najkasnije u roku od 15 dana od zaprimanja zahtjeva pozvati infrastrukturnog operatora da dopuni svoj zahtjev u slučaju da isti nađe nepotpunim.

Također, iz istih razloga, predlažemo u članku 4. stavku 3. prijedloga Pravilnika odrediti rok za dostavu potvrde o pravu puta zainteresiranim stranama. Naime, u slučaju da vlasnik/upravitelj nekretnine ne zna da je izdana potvrda o pravu puta (bez obzira što je ista samo deklaratorne naravi), mogao bi infrastrukturnom operatoru uskratiti prava koja se pružaju člankom 7. stavkom 2. Pravilnika.

Prijedlog:

U članku 4. stavku 1. dodati rečenicu koja glasi: „Agencija će najkasnije u roku od petnaest (15) dana od zaprimanja zahtjeva za izdavanje potvrde o pravu puta pozvati infrastrukturnog operatora koji je predao nepotpunu dokumentaciju da istu dopuni.“.

U članku 4. stavku 3. dodati na kraju rečenici tekst, koji glasi: „...u roku od 8 (osam) dana od dana izdavanja iste.“.

Komentar Agencije:

Ove primjedbe u potpunosti prihvaćamo.

3.8. Ostali komentari na prijedlog Pravilnika

3.8.1. Primjedba na članak 7. stavak 1.prijedloga Pravilnika:

Odredbom se određuje da kod izračuna naknade za pravo puta naknada uključuje i pravo pristupa do elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme i naknada za zauzimanje nekretnine, kao zaštićene zone elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, u kojoj se ne smiju izvoditi radovi niti graditi nove građevine koje bi mogle oštetiti ili ometati rad te infrastrukture ili opreme.

Odredba je nejasna. Naime, odredbom se na nejasan način povezuje određivanje visine naknade sa pravima koja infrastrukturni operator stječe temeljem prava puta. Smatramo kako se odredbom htjelo odrediti kako naknada za pravo puta uključuje i gore navedena prava.

Prijedlog:

Predlažemo stavak izmijeniti na način da isti glasi: „*Naknada za pravo puta na općem dobru, nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, uključuje naknadu za pravo pristupa do elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme i naknadu za zauzimanje nekretnine kao zaštićene zone elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, u kojoj se ne smiju izvoditi radovi niti graditi nove građevine koje bi mogle oštetiti ili ometati rad te infrastrukture ili opreme.*“

Komentar Agencije:

Odredba se u biti ne mijenja, ali prihvaćamo, ako je shvaćena nejasno, da je promijenimo kako je predloženo.

3.8.2. Primjedba na članak 7. stavak 5.prijedloga Pravilnika:

Odredbom se utvrđuje da se u slučajevima kada nije utvrđen vlasnik nekretnine za koju je izdana potvrda o pravu puta i utvrđena naknada, ista uplaćuje na poseban račun Agencije.

Odredbom se pravo vlasnika nekretnine prenosi na Agenciju. Na taj način Agencija izlazi izvan okvira svoje nadležnosti, a koja se, s obzirom na regulatorne ovlasti Agencije, ima tumačiti restriktivno. Naime, Zakonom o elektroničkim komunikacijama nije dana nadležnost Agencije da vodi računa o interesima vlasnika nekretnine na način da Agencija svoja sredstva i resurse troši na prikupljanje naknade za nepoznate odnosno nemarne vlasnike.

Pravo vlasnika nekretnine ili upravitelja općeg dobra na naknadu za pravo puta postoji od trenutka izdavanja potvrde o pravu puta, a vlasnik nekretnine naknadu može u zakonom određenim rokovima potraživati od infrastrukturnog operatora. Kao što temeljno načelo pravnog sustava nalaže po proteku rokova određenih primjenjivim propisom, vlasnik nekretnine trebao bi izgubiti svoje pravo. Ovom odredbom Pravilnika predviđa se upravo suprotno, jer se nemarnom odnosno nepoznatom vlasniku nekretnina daje viši stupanj pravne zaštite u pogledu naknade za pravo puta nego što isti uživa za sam institut vlasništva (koji se npr. dosjelošću može izgubiti).

Prijedlog:

Brisati članak 7. stavak 5. prijedloga Pravilnika.

Komentar Agencije:

Na ovakve stavove T-HT Grupe moramo oštro upozoriti da nisu dobronamjerni prema vlasnicima nekretnina. Obzirom na to da su svi svjesni kakvo je stanje sređenosti zemljišnih knjiga i vlasništva u Republici Hrvatskoj, što je navedeno i u primjedbama T-HT Grupe u točki 3.3. ovog izvješća. Agencija je mogla zadati infrastrukturnom operatoru da nesporno utvrdi tko ima pravo na naknadu, no to bi znatno povećalo troškove dokazivanja i povećalo sadržaj zahtjeva za potvrdom o pravu puta, pa se je ovdje pokušalo predvidjeti mogućnost da će biti slučajevi da se pomoću dokumentacije korištene u postupku izda potvrda za pogrešnog vlasnika, te da se naknada nakon ponovnog utvrđivanja isplati pravom vlasniku. U ovom dijelu je spomenuto i **temeljno načelo pravnog sustava, koje nalaže po proteku rokova određenih primjenjivim propisom, vlasnik nekretnine bi trebao izgubiti svoje pravo**, pa ponovo upozoravamo autore primjedbi u ime T-HT Grupe, da je Zakon jasno odredio, da pored stjecanja prava puta temeljem Zakona, **moguće je i prema drugim propisima steći pravo** gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba. Nije nam jasno zašto se ovdje spominje dosjelošć, na način, kao da je njeno dokazivanje spriječeno Zakonom.

Prihvaćamo primjedbu u vezi posebnog računa HAKOM-a na koji bi se uplaćivala naknada za pravo puta dok se ne utvrdi vlasnik. Posljedično tome brisan je u članku 7. stavak 5. Napominjemo da **time nije riješen problem** i očekujemo pojavu u praksi da će “de facto” vlasnik osporavati infrastrukturnom operatoru pravo puta, a prava i obaveze će se odnositi na vlasnika koji je “de jure”.

3.8.3. Primjedba na članak 8. stavak 3. prijedloga Pravilnika:

Navedenom odredbom propisano je da Agencija izdaje novu potvrdu o pravu puta ukoliko infrastrukturni operator koji je stekao pravo puta za istu nekretninu s vlasnikom ili upraviteljem zasnuje neko drugo stvarno pravo ili drugi pravni odnos.

Odredbu smatramo suvišnom. Nadalje odredbom se izlazi izvan zakonskog okvira i nadležnosti Agencije. Naime, Zakon o elektroničkim komunikacijama izričito Agenciji u nadležnost daje pravo i dužnost izdavati potvrde o pravu puta. *Argumentum a contrario*, nije u nadležnosti Agencije izdavati potvrde da je na nekoj nekretnini osnovano neko drugo pravo osim prava puta. Ispitivanje jesu li ispunjene pretpostavke za osnivanje odnosno stjecanje nekog drugog prava osim prava puta u nadležnosti je sudova.

Nadalje, Agencija bi, uz ovakvu odredbu u Pravilniku, morala ispitivati i utvrđivati jesu li ispunjene pretpostavke za osnivanje nekog drugog prava. Na primjer, u slučaju da je infrastrukturni operator s vlasnikom nekretnine nakon prava puta osnovao pravo služnosti, Agencija bi trebala utvrđivati je li isto upisano u zemljišne knjige te izdavati potvrdu koja je nepotrebna jer se služnost dokazuje odgovarajućim izvatkom iz zemljišne knjige, a čije izdavanje je u nadležnosti sudova.

Prijedlog:

Predlažemo članak 8. stavak 3. Pravilnika brisati.

Komentar Agencije:

Primjedbu ne prihvaćamo. Ovom odredbom želimo samo istaknuti da upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine nema istovremeno pravo na naknadu temeljem izdane potvrde o pravu puta i eventualno naknadno stečeno pravo na naknadu temeljem nekog drugog stvarnog prava ili nekog drugog pravnog odnosa. Smatramo da to ne može biti suprotno interesima T-HT Grupe, a zaista se može očekivati u praksi da pravne i fizičke osobe koje jesu ili će biti infrastrukturni operatori, vode paralelne postupke u vezi korištenja nekretnina drugih, prema Zakonu i prema ostalim propisima.

4. OT - Optima telekom d.d.

Članak	Primjedbe	prijedlog
Članak 2. st.2.	se odnosi na pitanje suglasnosti upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine. Prijedlog je da ta suglasnost bude ovjerena kod javnog bilježnika i ne starija od 30 dana od dana predaje zahtjeva za izdavanje dozvole za građenje	Mijenja se članak 2. st.2. na način da se dodaje nova rečenica koja glasi: Navedena suglasnost mora biti u pisanom obliku ne starija od mjesec dana od dana predaje zahtjeva za izdavanje dozvole za građenje i ovjerena kod javnog bilježnika sukladno propisima o javnobilježničkom aktu
Komentar Agencije: Primjedba se ne prihvaća jer se smatra ispravnom svaka suglasnost, bez obzira kada je izdana u postupku izdavanja dozvola za građenje ili druga odobrenja u skladu s posebnim zakonom kojim je uređeno prostorno uređenje i gradnja.		
Članak 3. st.2. točke e.	Primjedba se odnosi na vrijeme od 60 dana koliko trebaju biti stari ovjereni izvaci za čestice na kojima je izgrađena el.kom.infrastruktura. Svugdje i kod banaka i na sudu se traži zk. izvadak ne stariji od 7 dana	Mijenja se broj 60 sa brojem 7
Komentar Agencije: Primjedba se ne prihvaća jer bi to otežalo infrastrukturnim operatorima posao kod kompletiranja potrebne dokumentacije za zahtjev za potvrdu o pravu puta.		
Članak 3. st.4. b.	Primjedba se odnosi na činjenicu da podnositelj zahtjeva mora dokazati da suglasnost nije prikladna za zasnivanje stv.prava na nekretnini.Kako će to dokazati sa ovjerenom pisanom suglasnosti ovjerenom kod javnog bilježnika u kojem će se izričito navesti svrha izdavanja i kome se izdaje	Mijenja se čl.3.st.4.b. na način da se iza nekretnine dodaje - pisanu suglasnost Ovjerenu kod javnog bilježnika u kojoj je izričito navedena svrha davanja suglasnosti i kome se izdaje, odnosno ugovor.
Komentar Agencije: Primjedba se ne prihvaća jer bi opet taj postupak ovjere i sam sadržaj nepotrebno otežao kompletiranje potrebne dokumentacije za zahtjev za potvrdu o pravu puta, također i nepotrebno povećao troškove.		

<p>Članak 3.st.5.</p>	<p>Primjedba se odnosi na činjenicu da nije dovoljno da podnositelj zahtjeva dostavi dokaz da je investitor izgradio predmetnu infrastrukturu i povezanu opremu. Trebalo bi navesti da je izgrađena u skladu sa glavnim projektom ili građevinskom dozvolom, i da je podnesen zahtjev za izdavanje uporabne dozvole sukladno 262. Zakona o gradnji i prostornom uređenju</p>	<p>Mijenja se članak 3. st.5. na način da se iza riječi opremu dodaju riječi: mora dostaviti dokaz da je podnio zahtjev za izdavanje uporabne dozvole, te da infrastruktura nije izgrađena suprotno građevinskoj dozvoli, odnosno potvrđenom glavnom projektu</p>				
<p>Komentar Agencije: Primjedba se ne prihvaća jer bi to značilo da Pravilnik određuje više nego što su odredbe Zakona. U Zakonu je precizno navedeno koji su uvjeti za dobivanje prava puta i Agencija će izdavati potvrdu o pravu puta kada su ispunjene Zakonske odredbe, a pri tome neće provjeravati da li je građenje provedeno u skladu s ostalim propisima. Smatramo da je nužno zadovoljiti ostale uvjete prema drugim propisima, ali nije ih nužno ispuniti za dobivanje potvrde o pravu puta.</p>						
<p>Članak 3.st.6.</p>	<p>Ovjerena izjava da se koristi najmanje 3 godine bez sudskog spora ne znači ništa bez ZKM.izvatka na kojem nema zabilježbi sporova niti ovrha</p>	<p>Mijenja se članak 3.st.6. na način da se iza riječi nekretnine dodaje slijedeće: odnosno da nekretnina nije opterećena zabilježbama sporova niti zabilježbama ovrha</p>				
<p>Komentar Agencije: Primjedba se ne prihvaća jer bi to također značilo da Pravilnik određuje nešto što je van okvira odredbi Zakona. Zakon je odredio da se uzimaju u obzir sudski sporovi oko korištenja nekretnine, a ne oko vlasništva nad nekretninom. Dakle nisu potrebni podaci o zabilježbama u zemljišnim knjigama.</p>						
<p>Članak 6.</p>	<p>Primjedba se odnosi na cijene naknade obzirom da je na snazi PRAVILNIK O MJERILIMA ZA IZRAČUN NAKNADE ZA KORIŠTENJE CESTOVNOG ZEMLJIŠTA I NAKNADE ZA OBAVLJANJE PRATEĆIH DJELATNOSTI NN 119/07 – u kojem su izražene slijedeće cijene:</p> <table border="1" data-bbox="368 1989 948 2098"> <thead> <tr> <th>SKUPINA</th> <th>NAKNADA</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. AUTOCESTE</td> <td>4,00 kn/m²</td> </tr> </tbody> </table>	SKUPINA	NAKNADA	1. AUTOCESTE	4,00 kn/m ²	<p>Prijedlog uzeti u obzir ove cijene i malo ih prilagoditi</p>
SKUPINA	NAKNADA					
1. AUTOCESTE	4,00 kn/m ²					

	<table border="1"> <tr> <td>2. DRŽAVNE CESTE</td> <td>3,30 kn/m²</td> </tr> <tr> <td>3. ŽUPANIJSKE CESTE</td> <td>3,00 kn/m²</td> </tr> <tr> <td>4. LOKALNE CESTE</td> <td>2,50 kn/m²</td> </tr> </table>	2. DRŽAVNE CESTE	3,30 kn/m ²	3. ŽUPANIJSKE CESTE	3,00 kn/m ²	4. LOKALNE CESTE	2,50 kn/m ²					
2. DRŽAVNE CESTE	3,30 kn/m ²											
3. ŽUPANIJSKE CESTE	3,00 kn/m ²											
4. LOKALNE CESTE	2,50 kn/m ²											
	<p>Naknada se usklađuje ovisno o površini korištenog cestovnog zemljišta sljedećim koeficijentima, a izračunava se kumulativno:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>POVRŠINA KORIŠTENOG CESTOVNOG ZEMLJIŠTA</th> <th>KOEFICIJENT USKLAĐIVANJA</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>do 1000 m²</td> <td>1,00</td> </tr> <tr> <td>1001 – 3000 m²</td> <td>0,83</td> </tr> <tr> <td>3001 – 5000 m²</td> <td>0,67</td> </tr> <tr> <td>preko 5000 m²</td> <td>0,50</td> </tr> </tbody> </table> <p>Cijene su iz Pravilnika su malo previsoke</p>	POVRŠINA KORIŠTENOG CESTOVNOG ZEMLJIŠTA	KOEFICIJENT USKLAĐIVANJA	do 1000 m ²	1,00	1001 – 3000 m ²	0,83	3001 – 5000 m ²	0,67	preko 5000 m ²	0,50	
POVRŠINA KORIŠTENOG CESTOVNOG ZEMLJIŠTA	KOEFICIJENT USKLAĐIVANJA											
do 1000 m ²	1,00											
1001 – 3000 m ²	0,83											
3001 – 5000 m ²	0,67											
preko 5000 m ²	0,50											
<p>Komentar Agencije: Primjedba se ne prihvaća jer smatramo da prilagođavanje naknade za korištenje cestovnog zemljišta naknadi za pravo puta povisuje naknadu jer je potrebno pridodati naknadu za građenje. Također primjedba nije precizna jer nam nije jasno što znači primjedba da su cijene iz Pravilnika „malo previsoke“. (Koliko su previsoke?). Molimo da se ostatak našeg komentara u vezi usporedbe izračuna naknade za pravo puta s naknadama iz Pravilnika o naknadi za korištenje cestovnog zemljišta (NN 119/07, 91/08 pogleda u točki 3.2.3. ovog izvješća.</p>												

5. ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o.

Komentari na Pravilnik o potvrdi i naknadi za pravo puta

Poštovani,

Zahvaljujemo na mogućnosti komentiranja Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta te upućujemo uočena zapažanja, kako slijedi:

5.1. Članak 1. stavak 2. točka b. i članak 3. stavak 6. točka b. – smatramo da je potrebno uskladiti vremenske okvire te predlažemo da to bude termin iz članak 1. stavak 2. točka b.

Komentar Agencije:

Smatramo da rokovi iz navedenih članaka Pravilnika jesu usklađeni. Radi se o tome da su i u jednom i u drugom navedenom slučaju navedeni rokovi od najmanje tri godine, a to je zapravo odredba određena Zakonom. No slažemo se da nije taj rok napisan na isti način (jednom slovima, a onda brojkom) pa ćemo to ispraviti.

5.2. Članak 3. stavak 4. točka b. – predlažemo da se jasno specificiraju „dokazi“.

Komentar Agencije:

Prijedlog nije potpun jer nije navedena jasna specifikacija dokaza. Radi pobližeg objašnjenja molimo pogledati naš komentar pod točkom 3.7.5. ovog izvješća.

5.3. Članak 3. stavak 5. – predlažemo promjenu teksta, u: „U slučaju iz članka 2. stavka 1. točke a) ovog pravilnika podnositelj zahtjeva pored podataka iz stavka 2. ovog članka mora dostaviti *i/ili*:“

Komentar Agencije:

Prijedlog ne prihvaćamo jer je nužno dostaviti oba dokaza a ne samo jedan ili drugi. U slučaju navedenom u članku 3. stavku 5. prvi dokaz je potreban da bi se utvrdilo da je infrastrukturni operator izgradio elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu, a drugi dokaz je da ima građevinsku dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika. Napominjemo da su to uvjeti određeni Zakonom u članku 28. stavak 1.

5.4. Članak 3. stavak 6. – predlažemo promjenu teksta, u: „U slučaju iz članka 2. stavka 1. točke b) ovog pravilnika podnositelj zahtjeva pored podataka iz stavka 2. ovog članka mora dostaviti *i/ili*:“

Komentar Agencije:

Prijedlog ne prihvaćamo jer je nužno dostaviti oba dokaza a ne samo jedan ili drugi. U slučaju navedenom u članku 3. stavku 6. prvi dokaz je potreban da bi se utvrdilo da je infrastrukturni operator izgradio elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu, a drugi dokaz je, da je koristi najmanje tri godine od početka njezina korištenja

bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura. Također napominjemo da su to uvjeti određeni Zakonom u članku 28. stavak 1.

5.5. Članak 6. stavak 1. – smatramo da navedene visine naknada neće afirmativno djelovati na razvoj elektroničke komunikacijske mreže i elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme te time indirektno i na razvoj ostalih sektora direktno ili indirektno povezanih s telekomunikacijskim sektorom na području Republike Hrvatske. Na temelju naših analiza smatramo da bi bilo opravdano navedene iznose umanjiti minimalno za 50% od navedenog.

Komentar Agencije:

Prijedlog ne prihvaćamo jer nisu dostavljene navedene analize kojima se smatra opravdanim umanjiti naknadu za pravo puta za 50% predloženih naknada.

6. Metronet telekomunikacije d.d.

6.1 Općeniti komentari na Pravilnik o potvrdi i naknadi za pravo puta: PRAVNA NAPOMENA OPĆEG ZNAČAJA UZ SADRŽAJ I OPSEG OVOG PRAVILNIKA I PRAVNOG „INSTITUTA“ PRAVA PUTA, Primjedba na članak 2. stavak 1.:

Ova odredba je prepisana odredba članka 28. st. 1. ZEK-a. Ta odredba je sporna sama po sebi, jer je ista protivna Ustavu RH, s obzirom da se na ovaj način dominantnom operateru zakonom daju određena prava u stvarno-pravnom smislu. Dodatno, institut „prava puta“ u hrvatskom zakonodavstvu ne postoji. Postoji jedino odredba članka 190. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – koja govori o služnosti puta.

Na ovaj način se jednostavnim potezom kista zakonodavca, olakšava dominantnom operatoru (HT d.d.), koji do danas nije pravovaljano uredio i regulirao vlasničkopravne odnose sa državom i jedinicama lokalne samouprave u odnosu na DTK, da jednostavnije zakonskim putem stekne pravo prolaska i ojača vlastiti legitimitet kao titular, odnosno upravitelj nad vlasničkopravno spornim dijelom DTK!

Jer, činjenica je da u praksi, upravo HT, u najvećoj mjeri slučajeva, posjeduje građevinsku dozvolu izdanu na svoje ime ili posjeduje ili upravlja elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom ili opremom bez sudskog spora sa upraviteljem nekretnine ili vlasnikom nekretnine u razdoblju od najmanje 3 godine.

Do danas, HT ne može valjanim z.k. izvacima dokazati svoje pravo vlasništva nad najvećim dijelom DTK, pa se ovdje kroz zakonski tekst iz područja elektroničkih komunikacija pokušava djelomično sanirati navedeno stanje?!

Novi ZEK, pa niti ovaj Pravilnik na ovaj način ne bio smio regulirati navedena pitanja i nikako ne bi smio ići za time da se na ovaj način i uz ovakve diskriminirajuće uvjete uređuje uporaba općeg dobra i nekretnina drugih na temelju prava prolaska.

Dodatno, sustav hrvatskog građanskog stvarnog prava ne poznaje pravni institut prava puta kao pravni institut *sui generis*. Nije isključeno da je ovaj institut preuzet iz sustava anglosaksonskog prava.

Naime, važeći Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima poznaje pravni institut služnosti i to stvarnih služnosti u ovom slučaju, odnosno institut služnosti puta (članka 190 ZVDSP), služnost vodovoda (čl. 192 ZVDSP), te primjerice služnost vodova ili drugih uređaja (električnih kanalizacijskih, plinovodnih, telekomunikacijskih itd. – čl. 225 ZVDSP).

Zanimljivo je napomenuti da se institut prava puta po definiciji u članku 2. stavak 1. točka 41. ZEK-a definira kao teret na nekretnini na kojoj je izgrađena elektronička komunikacijska infrastruktura. U tom smislu, napominjemo, da iz ove definicije nije do kraja jasno je li ovdje zapravo riječ o institutu stvarnog tereta iz odredbe članka 246. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ili ne, ili je riječ o nečem trećem? **U svakom slučaju, pravno određenje ovog instituta se može jedino regulirati Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima kao temeljnim propisom koji uređuje stvarna prava, a ne posebnim zakonom iz područja telekomunikacija, kao što je to primjerice ZEK ili čak ovaj Pravilnik kao podzakonski akt. Ovo je ključna napomena u odnosu na bit cijelog Pravilnika,**

Ovaj novouvedeni „institut“ „prava puta“ izaziva sada, ali će upravo i zbog ovih pravnih reperkusija izazivati i ubuduće brojne prijepore među subjektima koji će primjenjivati ZEK. Mišljenja smo kako institut prava puta na način kako je reguliran ZEK-om nije u skladu sa hrvatskim važećim Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima upravo iz navedenih razloga.

Također, novouvedeni drugi uvjet za stjecanje prava prolaska neprekinutim posjedovanjem i upotrebom elektroničke komunikacijske infrastrukture bez sudskog spora sa upraviteljem/vlasnikom nekretnine u razdoblju od najmanje 3 godine asocira (s obzirom na pravne elemente) na pravni institut dosjelogosti prema svim elementima dosjelogosti, odnosno stjecanja prava stvarne služnosti dosjelošću. Nejasno je zašto onda nije u novi ZEK inkorporiran već postojeći institut prava stvarne služnosti koji ionako postoji u hrvatskom pravnom sustavu danas, nego je uveden jedan pravno potpuno nedefiniran institut prava puta?

U tom smislu, Metronet se oštro protivi ovakvoj odredbi i samom članku 28. stavak 1. ZEK-a i predlaže brisanje istog, jer takva

odredba nije u skladu niti sa direktivama i smjernicama Europske Unije, a otvoreno se postavlja i pitanje ustavnosti i zakonitosti jedne takve odredbe. Nije isključeno da se, ako se izglasa jedna ovakva odredba, pokrene pitanje ustavnosti i zakonitosti takve odredbe pred Ustavnim sudom RH!!!

Nadalje, institut prava puta je i u definiciji (čl. 2 ZEK-a) i ovdje u čl. 2. ovog Pravilnika i u čl. 28. ZEK-a pravno neprecizno reguliran. Zaključno u tom smislu, o odredbi članka 28. ZEK-a se mora provesti temeljita stručna rasprava, jer je to temeljno pravno pitanje i dugogodišnji kamen spoticanja oko korištenja DTK u praksi između HT-a i novih telekom operatera. Ovakvo zakonsko „instant“ rješenje (članak 28. ZEK-a) ne pridonosi liberalizaciji tržišta, već naprotiv, još jače štiti monopolistički položaj dominantnog operatera.

Na ovaj način, infrastrukturnom operatoru se izdaje potvrda o pravu puta, isti ima obvezu plaćati naknadu za pravo puta, a u konačnici sve to će (vrlo izvjesno, jer će postojati i legitimna pravna osnova za to ako se izglasa ovakav Komentar Agencije:

Prijedlog se ne prihvaća je u ovom dijelu nije navedeno sve što se smatra suvišno Pravilnik) rezultirati i sa povećanjem cijene najma samih DTK cijevi infrastrukturnog operatora, **što će u konačnici stvoriti dodatni financijski pritisak i obveze za alternativne operatere, jer će plaćati veće cijene najma DTK nego do sada.**

Komentar Agencije:

U najvećem dijelu ovih općih primjedba su date primjedbe na Zakon, a obzirom na to da je predmet javne rasprave Pravilnik, nećemo komentirati taj dio primjedbi.

Agencija smatra da naknada za pravo puta nije takvog iznosa da bi bitno utjecala na visinu najma slobodnog prostora od strane operatora korisnika. Dokaz tome je i kretanje cijene najma do sada, jer bez obzira na količinu trase za koju se je plaćalo pravo služnosti ili za koju se je plaćala naknada za korištenje cestovnog zemljišta, ili se uopće nije plaćalo ništa, cijena najma se nije mijenjala. Cijena najma je inače troškovno usmjerena na temelju troškova gradnje i održavanja elektroničko komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, uz primjenu stope povrata na ulaganja. S time da je jedan od vidova povrata u ulaganje i unajmljivanje slobodnog dijela infrastrukture operatorima korisnicima. Kod izračuna visine naknade za pravo puta razmatrali smo da li bi predloženi iznosi predstavljali nerazmjerni teret za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga i razvoj tržišta elektroničkih komunikacija i prema našim izračunima i procjenama predloženi iznosi zadovoljavaju Zakonom zadanu razinu. Operatori korisnici imaju pravo koristiti se elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom drugih infrastrukturnih operatora, umjesto ulaganja vlastitih sredstava, jer upravo to Agencija i potiče, osobito u svrhu zaštite ljudskog zdravlja,

očuvanja okoliša, zaštite prostora, zaštite i očuvanja kulturnih dobara te nacionalne sigurnosti. Nadalje, načini ulaganja u proširenje raspoloživosti slobodnog prostora, kod zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme su propisana u Pravilniku o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane oprema (NN broj 154/2008). Posljedično primjeni odredaba tog pravilnika postiže se znatna racionalnost ulaganja na zajedničkoj osnovi.

6.2 Primjedba na članak 2. stavak 4.:

Iz odredbe stavka 4. nije vidljivo koji sve subjekti imaju pravo upućivati zahtjev za izdavanje potvrde o pravu puta? Da li samo infrastrukturni operator kako to predviđa članak. 3. Pravilnika ili i ostali operateri?

Komentar Agencije:

U svrhu izdavanja potvrde o pravu puta, u slučajevima propisanim ovim pravilnikom, **infrastrukturni operator** dostavlja Agenciji zahtjev za izdavanje potvrde o pravu puta. To je jasno određeno u članku 3. stavku 1. Pravilnika. Radi pojašnjavanja, dodajemo da temeljem članka 27. stavka 1. Zakona, **operatori javnih komunikacijskih mreža imaju prava infrastrukturnog operatora** na cijelom području Republike Hrvatske, što obuhvaća gradnju, održavanje, razvoj i korištenje elektroničke komunikacijske mreže i elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima. U Zakonu su operator i infrastrukturni operator pojmovno različiti subjekti, pa posljedično odredbama Zakona, operator će moći uputiti zahtjev za izdavanje potvrde o pravu puta u svojstvu infrastrukturnog operatora.

6.3 Primjedba na članak 3. stavak 1.:

Što je sa mogućnošću i da ostali operateri Agenciji upućuju takve zahtjeve? Nije propisano?!

Komentar Agencije:

Objašnjenje na ovu primjedbu smo naveli u komentaru 6.2.

6.4 Primjedba na članak 3. stavak 3.:

U praksi, pojedini dijelovi elektroničke komunikacijske infrastrukture do sada nisu bili evidentirani i prijavljivani u nadležne katastre vodova od strane HT, ali i ostalih operatera. Tko i kako će to kontrolirati?

Komentar Agencije:

Ovo nije komentar na predloženi Pravilnik, nego općenito postavljeno pitanje. Evidencija katastra vodova je definirana posebnim propisima i tamo je određeno tko i kako kontrolira provođenje evidencije elektroničke komunikacijske infrastrukture.

6.5 Primjedba na članak 4. stavak 1.:

Zašto je rok za izdavanje Agencije tako dug? 30 dana. Skratiti na 15 dana. Dodatno, što ako je zahtjev nepotpun-nije propisano.

Komentar Agencije:

Primjedbu ne prihvaćamo jer smatramo da je obim posla oko izdavanja potvrde o pravu puta može biti duži od 15 dana. Agencija će nastojati izdavati potvrde u najkraće mogućem roku. prihvaćamo primjedbu u vezi nepotpunog zahtjeva i dodajemo u Pravilnik, da u slučaju ako zaprimimo nepotpun zahtjev, Agencija mora u roku 15 dana zatražiti dopunu.

6.6 Primjedba na članak 6. stavak 3.:

6.6.1. Uključuje li naknada za pravo puta ujedno i naknadu za najam DTK cijevi unutar te čestice gdje se nalazi pojas prava puta? Pravilnik o tome ništa ne govori, a iz formulacije članka 7. stavak 1. Pravilnika ispada da ta naknada uključuje samo naknadu za pravo pristupa do elektroničke komunikacijske infrastrukture ali ne i naknadu za korištenje DTK cijevi?! Dodatno, otvoreno je pitanje na koji način će se to utvrđivati i uz kakve kontrolne mehanizme?

Komentar Agencije:

Naknada za pravo puta ne uključuje naknadu za najam DTK cijevi unutar te čestice gdje se nalazi pojas prava puta. To znači da upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine nema pravo zahtijevati naknadu za najam DTK od operatora korisnika koji je unajmio DTK na temelju sklopljenog ugovora s infrastrukturnim operatorom. Što sve obuhvaća naknada o pravu puta je navedeno u članku 7. stavak 1. Pravilnika.

6.6.2. Što je sa već postojećim sklopljenim ugovorima o najmu DTK koje su alternativni operateri sklopili sa HT-om i pojedinim gradovima u RH?

Konkretnije sa Digitalnim Gradom (Zagreb), Ugovorima o pravu služnosti (Split) i Ugovoru o najmu DTK koji su pojedini alternativni operateri sklopili sa HT-om.

Komentar Agencije:

Ovo nisu komentari na predloženi Pravilnik i nemaju veze s odredbama Pravilnika. Pitanja se odnose na odredbe uređene Pravilnikom o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane oprema (NN broj 154/2008).

6.6.3. Drugo, na koji način je određena cijena naknade za pravo puta (od 6-12kn/m² ovisno o vrsti zemljišta). Europska iskustva?

Komentar Agencije:

Ovo nisu komentari na predloženi Pravilnik! Naknada za pravo puta je određena temeljem odredbe u Zakonu, koji određuje da visina naknade ne može predstavljati nerazuman teret za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga i razvoj tržišta elektroničkih komunikacija.

6.6.4. Nadalje, sporno je definiranje površine zemljišta iz stavka 2. jer se navodi da je površina zemljišta - širina rova umnožena s dužinom rova. Širina rova podrazumijeva širinu koju stroj ili čovjek iskopa u koju se postavljaju cijevi, a ona je uvijek drugačija od širine same kanalizacije. Upitno je tko zna širinu rova koja je kopana prije 5-10 ili 20 godina? Metronet predlaže termin rova zamjeniti sa gabaritima širine postojeće DTK.

Komentar Agencije:

Širina rova koja će se koristiti kod izračuna površine, odnosno naknade za pravo puta je **jednoznačno određena** projektom, uputama, smjernicama, preporukama, tehničkim rješenjima i nije širina koja je potrebna stroju ili čovjeku za iskop. Širina rova se ne odnosi samo na DTK, nego i ostalu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu, naročito za kabele koji se polažu direktno u zemlju. Nije nam razumljiv prijedlog da bi termin rova bio zamijenjen s gabaritima širine postojeće DTK i gdje su ti gabariti definirani.

6.7 Primjedba na članak 7. stavak 1.:

Isto kao i za prethodni članak.

Komentar Agencije:

Isto kao u prethodnim komentarima.

6.8 Primjedba na članak 7. stavak 5.:

Ovo je posebno sporna odredba. To su česti slučajevi u praksi i događati će se situacije da će obveznici plaćanja naknade za pravo puta zapravo ostavljati novac na računu Agencije. Nejasno je što će biti sa tim novcem, kako i do kada će Agencija njime gospodariti i sl.?

Komentar Agencije:

Agencija nije namjeravala gospodariti s novcem koji bi se uplaćivao na poseban račun u slučajevima ako nije utvrđen vlasnik nekretnine za koju je izdano pravo puta i utvrđena naknada. Prihvaćamo primjedbu u vezi posebnog računa Agencije, na koji bi se uplaćivala naknada za pravo puta dok se ne utvrdi vlasnik. Posljedično tome brisan je u članku 7. stavak 5.

6.9 Primjedba na članak 8. stavak 3.:

Koji je pravni odnos „nove“ i „stare“ potvrde o pravu puta? Zamjenjuje li nova potvrda staru i kako?

Komentar Agencije:

Nova potvrda zamjenjuje staru. Promjena koja je predviđena i za koju je određen postupak u članku 8. Pravilnika se odnosi na plaćanje naknade za pravo puta. To konkretno znači da će u novoj potvrdi o pravu puta ostati sve isto osim naknade, jer infrastrukturni operator je stekao neko drugo stvarno pravo ili neki drugi pravni odnos s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine, kojim je utvrđena obaveza plaćanja odgovarajuće naknade za korištenje tih nekretnina. Ovom odredbom želimo samo istaknuti da upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine nema istovremeno pravo na naknadu temeljem izdane potvrde o pravu puta i eventualno naknadno stečeno pravo na naknadu temeljem nekog drugog stvarnog prava ili nekog drugog pravnog odnosa. Može se očekivati u praksi da pravne i fizičke osobe koje jesu ili će biti infrastrukturni operatori, vode paralelne postupke u vezi korištenja nekretnina drugih, prema Zakonu i prema ostalim propisima.

7. ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o. Podružnica digitalni Grad

7.1. Općenite primjedbe na prijedlog Pravilnika

U vezi prijedloga Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta dostavljamo vam slijedeće komentare:

Suprotno članku 29. stavku 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“, br. 73/08), koji regulira „da izračun i visina naknade te način plaćanja naknade propisuje se pravilnikom“, prijedlog Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta u članku 6. stavku 1. propisuje samo visinu naknade iz koje se ne vidi kako je došlo do izračuna iste.

Budući da je Zakon o elektroničkim komunikacijama (dalje u tekstu: Zakon) uveo novu pravnu instituciju „pravo puta“, u hrvatskom zakonodavstvu nema referentnih pokazatelja o načinu izračuna cijene za tu vrstu naknade.

Analogijom sa nekim drugim pravilnicima koji reguliraju naknadu za korištenje cestovnog zemljišta koji cijenu utvrđuju temeljem više parametara kao što su **zauzeće površine, bezuvjetni pristup infrastrukturi, naknada za građenje** i drugo, proizlazi da je predložena cijena u rasponu od 6 do 12 kuna po metru četvornom **nerazmjerno niska**.

Komentar Agencije:

Točna je tvrdnja da je Zakon uveo novu pravnu instituciju „pravo puta“, u hrvatsko zakonodavstvo i da nema referentnih pokazatelja o načinu izračuna cijene za tu vrstu naknade. Agencija je kod izračuna naknade za pravo puta razmatrala odredbe Zakona. U Zakonu je određeno da visina naknade ne može predstavljati nerazuman teret za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga i razvoj tržišta elektroničkih komunikacija.

7.2 Usporedba cijene najma DTK i visine naknade za pravo puta

Nerazmjer cijene najma DTK i predložene cijene naknade za pravo puta je prikazan u nastavku teksta izračunom cijene najma DTK cijevi korištenjem, kao primjer, visine novčanih naknade najma DTK sustava propisanih Zaključkom Gradskog poglavarstva Grada Zagreba o visini novčanih naknada za pravo korištenja DTK i druge komunalne infrastrukture od 7.ožujka 2007. (Službeni glasnik Grada Zagreba br. 4/07), uz propisana pravila načina i uvjeta pristupa i korištenja elektroničke komunikacijske i infrastrukture i povezane opreme sukladno prijedlogu Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme Vijeća Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije. Kao primjer je uzeta PEHD cijev promjera 50mm i moguće kombinacije njenog popunjavanja mikrocijevima vanjskog promjera 12, 10 ili 7mm, a za PVC cijev promjera 110mm je uzeta prva kombinacija njenog popunjavanja

sa kombinacijom 1xPEHD \varnothing 40 + 2x \varnothing 32 + 2x \varnothing 25 (Red 1. Tablice 5. Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja el. kom. infrastrukture i povezane opreme). Došlo se do rezultata koji pokazuju da infrastrukturni operator za potpuno iznajmljene i popunjene DTK cijevi rova širine 45 cm, odnosno rova širine 73cm **plaća vlasniku zemljišta od 0,8 % svoje zarade za metar dužni cijevi do max. 1,7% ovisno o vrsti zemljišta za koju ostvaruje pravo puta.** Smatramo predložene visine naknada za pravo puta nerealno niskim, ako se uzme u obzir da vlasnik zemljišta mora trpjeti pravo puta bez obzira na vlasništvo nad predmetnim zemljištem.

Također smatramo da bi se kod plaćanja naknade za pravo puta trebala uzimati u obzir širina trase koju determinira širina postavljenog DTK zdenca (širina DTK trase), a ne širina DTK rova.

1) Izračun cijene najma jedne maksimalno popunjene PEHD cijevi \varnothing 50mm:

PEHD \varnothing 50	Popunjavanje max.br. mikrocijevi	Popunjavanje mikrocijevi najvećim FO mikrokabelima	Jedinična cijena najma DTK za m' prema cjeniku ZDG-a	Ukupna cijena najma kn/m'	Prosječna cijena
	7 x \varnothing 12/10	7 x 96 niti	7 x 5,4 kn/m'	37,8	(37,8+43,2+63)/3 =48 kn/m'
	8 x \varnothing 10/8	8 x 72 niti	8 x 5,4 kn/m'	43,2	
	15 x 7/5,5	15 x 24 niti	15 x 4,2 kn/m'	63	

2) Izračun cijene najma maksimalno popunjene jedne cijevi PVC \varnothing 110 mm (prikazan ogledni primjerak popunjavanja cijevi sa kombinacijom: 1 x PEHD \varnothing 40 + 2 x \varnothing 32 + 2 x \varnothing 25):

Cijev	Kombinacija Popunjavanja PVC cijevi cijevima malog	Kombinacija popunjavanja cijevi malog promjera mikrocijevi	Popunjavanje mikrocijevi mikrokabelima mogućeg kapaciteta	Izračun cijene najma potpuno popunjene cijevi malog promjera	Cijena najma cijevi malog promjera za različite kombinacij	Srednja vrijednost najma PVC cijevi 110 mm (prosječn

	promjera	ma			e mikrokabe la	a cijena)
PVC Ø 110	1 x PEHD Ø 40	1 x 4 x Ø 12/10	4 x 96 niti	4 x 5,4 kn/m'	21,6 kn/m'	83,67 kn/m'
		1 x 5 x Ø 10/8	5 x 72 niti	5 x 5,4 kn/m'	27 kn/m'	
		1 x 10 x Ø 7/5,5	10 x 24 niti	10 x 4,2 kn/m'	42 kn/m'	
	2 x PEHD Ø 32	2 x 2 x Ø 12/10	4 x 96 niti	4 x 5,4 kn/m'	21,6 kn/m'	
		2 x 3 x Ø 10/8	6 x 72 niti	6 x 5,4 kn/m'	32,4 kn/m'	
		2 x 7 x Ø 7/5,5	14 x 24 niti	14 x 4,2 kn/m'	58,8 kn/m'	
	2 x PEHD Ø 25	2 x 1 x Ø 12/10	2 x 96 niti	2 x 5,4 kn/m'	10,8 kn/m'	
		2 x 1 x Ø 10/8	2 x 72 niti	2 x 5,4 kn/m'	10,8 kn/m'	
		2 x 3 x Ø 7/5,5	6 x 24 niti	6 x 4,2 kn/m'	25,2 kn/m'	

Tabela izračuna srednje vrijednosti najma jedne popunjene PVC cijevi promjera 110mm za prikazano popunjavanje cijevi kombinacijom 1 x PEHD Ø 40 + 2 x Ø 32 + 2 x Ø 25:

	Moguće kombinacije			Zbroj (kn/m')	Zbroj mogućih kombinacija (kn/m')	Srednja vrijednost najma jedne PVC cijevi 110mm
1.	21,6	21,6	10,8	54	2259	2259/27= 83,67 kn/m'
2.	21,6	21,6	10,8	54		
3.	21,6	21,6	25,2	68,4		
4.	21,6	32,4	10,8	64,8		
5.	21,6	32,4	10,8	64,8		
6.	21,6	32,4	25,2	79,2		
7.	21,6	58,8	10,8	91,2		
8.	21,6	58,8	10,8	91,2		
9.	21,6	58,8	25,2	105,6		
10.	27	21,6	10,8	59,4		
11.	27	21,6	10,8	59,4		

12.	27	21,6	25,2	73,8		
13.	27	32,4	10,8	70,2		
14.	27	32,4	10,8	70,2		
15.	27	32,4	25,2	84,6		
16.	27	58,8	10,8	96,6		
17.	27	58,8	10,8	96,6		
18.	27	58,8	25,2	111		
19.	42	21,6	10,8	74,4		
20.	42	21,6	10,8	74,4		
21.	42	21,6	25,2	88,8		
22.	42	32,4	10,8	85,2		
23.	42	32,4	10,8	85,2		
24.	42	32,4	25,2	99,6		
25.	42	58,8	10,8	111,6		
26.	42	58,8	10,8	111,6		
27.	42	58,8	25,2	126		

Za prosječnu širinu DTK rova od 45 cm, uz postavljanje montažnih zdenaca MZD0 ili MZD1 moguće je postaviti kombinaciju od 3 PEHD \emptyset 50mm i 2PVC 110mm, te uz korištenje važećeg cjenika najma DTK cijevi Grada Zagreba uz gore navedene prosječne vrijednosti najma potpuno popunjenih cijevi prema pravilima propisanim Pravilnikom o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme Vijeća Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije infrastrukturni operator će vlasniku zemljišta **platiti za pravo puta (ovisno o vrsti zemljišta) min. 0,88% , a max. 1,734% svoje zarade za jedan metar dužni cijevi.**

1) kombinacija 3x PEHD50mm + 2xPVC110mm za DTK rov širine 45cm:

Cijena za potpuno iznajmljeni m' prikazane kombinacije DTK cijevi (uz korištenu srednju vrijednost najma) za rov širine 45cm:

$3 \times 48 \text{kn/m}' + 2 \times 83,67 \text{ kn/m}' = 311,34 \text{kn/m}'$ (cijena najma jednog metra dužnog)

Cijena koju će infrastrukturni operator platiti vlasniku zemljišta za pravo puta za rov širine 45cm i 1m' prikazane kombinacije DTK cijevi:

Redni broj	Vrsta nekretnine prema predloženom Pravilniku o potvrdi i naknadi za pravo puta	Iznos naknade (kn/m ²)	Naknada koju će infrastrukturni operator platiti vlasniku zemljišta za rov širine 45cm i 1m
------------	---	------------------------------------	---

			dužine, tj. za 0,45m ² zemljišta
1.	A	12	5,4 kn
2.	B	8	3,6kn
3.	C	6	2,7kn
4.	D	6	2,7kn
5.	E	10	4,5kn
6.	F	12	5,4kn

Infrastrukturni operator će za najam jednog metra dužnog (m') potpuno iznajmljene kombinacije DTK cijevi (3x PEHD50mm + 2xPVC110mm) zaraditi prosječno 311,34kn, a vlasniku zemljišta će platiti min. 2,7kn za metar dužni rova širine 45cm, odnosno maksimalno 5,4kn za zemljište A, odnosno F vrste, što iznosi 0,88% njegove zarade za C i D vrste zemljišta, odnosno 1,734% za A i F vrstu zemljišta.

Za prosječnu širinu DTK rova od 73 cm, uz postavljanje montažnih zdenaca MZD2 ili MZD3 moguće je postaviti kombinaciju od 4 PEHD ø 50mm i 4 PVC 110mm, te uz korištenje važećeg cjenika najma DTK cijevi Grada Zagreba uz gore navedene prosječne vrijednosti najma potpuno popunjenih cijevi prema pravilima propisanim Pravilnikom o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme Vijeća Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije infrastrukturni operator će vlasniku zemljišta platiti za pravo puta (ovisno o vrsti zemljišta) min. 0,83% , a max. 1,66% svoje zarade za jedan metar dužni cijevi.

2) kombinacija 4x PEHD50mm + 4xPVC110mm za DTK rov širine 73cm:

Cijena za potpuno iznajmljeni m' prikazane kombinacije DTK cijevi (uz korištenu srednju vrijednost najma) za rov širine 73cm:

$4x 48kn/m' + 4x83,67 kn/m' = 526,68 kn/m'$ (cijena najma jednog metra dužnog)

Cijena koju će infrastrukturni operator platiti vlasniku zemljišta za pravo puta za rov širine 73cm i 1m' prikazane kombinacije DTK cijevi:

Redni broj	Vrsta nekretnine prema predloženom Pravilniku o potvrdi i naknadi za pravo puta	Iznos naknade (kn/m ²)	Naknada koju će infrastrukturni operator platiti vlasniku zemljišta za rov širine 73cm i 1m dužine, tj. za 0,73m ² površine

			zemljišta
1.	A	12	8,76 kn
2.	B	8	5,84kn
3.	C	6	4,38kn
4.	D	6	4,38kn
5.	E	10	7,3kn
6.	F	12	8,76kn

Infrastrukturni operator će za najam jednog metra dužnog (m') potpuno iznajmljene kombinacije DTK cijevi (4x PEHD50mm + 4xPVC110mm) zaraditi prosječno 526,68kn, a vlasniku zemljišta će platiti min. 4,38kn za metar dužni rova širine 73cm, odnosno maksimalno 8,76kn za zemljište A, odnosno F vrste, što iznosi 0,83% njegove zarade za C i D vrste zemljišta, odnosno 1,66% za A i F vrstu zemljišta.

Slijedom navedenog, osnovni prigovor na prijedlog predmetnog Pravilnika je visina naknade za pravo puta, te nedostatak jasnog pokazatelja i referentnih elemenata koji su uzeti u obzir prilikom određivanja naknade.

Komentar Agencije:

prihvaćamo djelomično prigovor da u samom tekstu Pravilnika, nema jasnijih pokazatelja i referentnih elemenata koji su uzeti u obzir prilikom određivanja visine naknade za pravo puta, ali u ovom dijelu primjedbi na predloženi Pravilnik u javnoj raspravi, nije predložen nikakav drugačiji način izračuna. Navedena je zapravo samo usporedba cijene najma DTK i visine naknade za pravo puta. U suštini su to sasvim različite naknade i nije ih moguće uspoređivati. U vezi visine naknade za pravo puta Zakon je odredio samo granicu do nerazumnog tereta, kako je objašnjeno u komentaru pod točkom 7.1. ovog izvješća, a za naknadu najma elektroničke komunikacijske infrastrukture Zakon je odredio da Agencija može odlukom utvrditi obavezu primjene načela troškovne usmjerenosti na temelju troškova gradnje i održavanja, uz primjerenu stopu povrata na ulaganja.

7.3. Visina naknade za pravo puta

Ako se uzmu u obzir zauzeće površine zemljišta koje se koristi za postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, bezuvjetni pristup infrastrukturi, naknada za građenje, pojedine vrste nekretnine, obvezu upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine da bezuvjetno trpi pravo puta i suzdrži se od bilo kakve radnje kojom bi se na bilo koji način ometalo ostvarivanje prava puta infrastrukturnog operatora, te zaradu

infrastrukturnog operatora koju ostvaruje iznajmljivanjem slobodnih kapaciteta DTK, proizlazi da bi naknada za pravo puta trebala biti najmanje trostruko veća od predložene, pri čemu još uvijek takva visina naknade ne bi predstavljala nerazmjeran teret za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga i razvoj tržišta elektroničkih komunikacija, a vlasnik nekretnine ili upravitelj općeg dobra bi bio pravednije obeštećen za trpljenje nečega što je čak možda u suprotnosti sa Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima i svakako Ustavom Republike Hrvatske.

Komentar Agencije:

Budući da je ovdje predloženo trostruko povećanje naknada u odnosu na prijedlog Pravilnika bez detaljnih analiza, nismo u mogućnosti prihvatiti korekcije naknade. Napisana je samo usporedba tereta na nekretnini koju mora trpjeti upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine i veličine mogućeg prihoda infrastrukturnog operatora, temeljem naknade od najma slobodnog prostora u DTK. Kao što smo već naveli pod komentarem 7.2. ovog izvješća, to su sasvim različite naknade i nije ih moguće uspoređivati. Nadalje nisu razrađene na isti način i druge vrste elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, već je to napravljeno samo za DTK.

8.0 Sažetak primjedbi na iznos naknade za pravo puta.

Obzirom na to da je u raspravi posebno važna bila visina naknade za pravo puta, dajemo pregled prijedloga svih učesnika u raspravi na tu temu:

Gospodin Marijan Pavlić	Bez primjedbi na visinu naknade
B. net Hrvatska d.o.o.	Bez primjedbi na visinu naknade
T-HT Grupa	Visine naknade za pravo puta su u pretjeranom iznosu. Predlaže se naknada od 1,25 kn/m ² do 2 kn/m ² uz modalitet smanjivanja naknade odnosno popust ovisno o površini koju infrastruktura zauzima kod jednog upravitelja općeg dobra ili vlasnika. Također predlaže se model plaćanja za „javne“ nekretnine na godišnjoj osnovi, a naknada za infrastrukturu na nekretninama u privatno-pravnom režimu jednokratno i to u visini koja odgovara umanjenju vrijednosti nekretnine.

OT - Optima telekom d.d.	Naknada iz prijedloga Pravilnika je malo previsoka i treba uzeti cijene iz Pravilnika o mjerilima za izračun naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti (NN broj 119/07), od 2,5 do 4 kn/m ² , te ih malo prilagoditi.
ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o.	Na temelju analiza društva OiV, bilo bi opravdano predložene iznose umanjiti minimalno za 50%.
Metronet telekomunikacije d.d.	Bez primjedbi na visinu naknade ali je istaknuta opasnost da bi visina naknade za pravo puta mogla rezultirati i sa povećanjem cijene najma samih DTK cijevi infrastrukturnog operatora, što bi u konačnici stvorilo dodatni financijski pritisak i obveze za alternativne operatere, jer će plaćati veće cijene najma DTK nego do sada.
ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o. Podružnica digitalni Grad	Naknada za pravo puta trebala bi biti najmanje trostruko veća od predložene, pri čemu još uvijek takva visina naknade ne bi predstavljala nerazmjern teret za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga i razvoj tržišta elektroničkih komunikacija, a vlasnik nekretnine ili upravitelj općeg dobra bi bio pravednije oštećen za trpljenje nečega što je čak možda u suprotnosti sa Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima i svakako Ustavom Republike Hrvatske.